

საქართველოს

იმისთანა წმინდა საცმეში, ბედობით ბეჭდუდით სიფყვას, ფყილებით და ჭაბჭობით ბუბთის გაფანა ყუელა უკადრისადაც უსაბაგლესია.

დაარსებულია 1918 წელს.

ოთხშაბათი, 7 ნოემბერი, 2012 წელი.

№214 (7090)

რესპუბლიკა

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@wanex.ge

ვებ გვერდი: www.open.ge

ფასი 50 თეთრი.

უბუღავა უბუღვლა ჯერ ვერ იბისრა,

თუმცა, სადაც სამართალია, თბილისის მერიამ დაკისრებული ვალდებულებები უნდა შეასრულოს!

ბიძინა ივანიშვილი აღსრულების ბიუროსთან დაბრუნებულ 80 მილიონ დროებით არ გამოიყენებს

– ამის შესახებ საქართველოს პრემიერ-მინისტრის პრესსამსახურის განცხადებაშია ნათქვამი, რომელსაც უცვლელად გთავაზობთ:

„საქართველოს პრემიერ-მინისტრისთვის კვლავ პრიორიტეტულია კახეთის რეგიონისთვის სტიქიის შედეგად მიყენებული ზარალის სრულფასოვნად ანაზღაურების საკითხი და, როგორც არაერთხელ განაცხადა, მზად არის, დაეხმაროს კახელ გლეხებს. ქვეყანაში მიმდინარე პოლიტიკური ცვლილებების ფონზე, აღსრულების ბიურო, როგორც ჩანს, შეეცადა ხელი აეღო დანაშაულებრივ ქმედებაზე და ყოველგვარი მოთხოვნის გარეშე, საკუთარი ნებით, ჯარიმის სახით აღსრულებული 80 მილიონი ლარი ბიძინა ივანიშვილის უკან დაუბრუნა, მიზეზად კი სააღსრულებო საქმის წარმოების პროცესში დაშვებული პროცედურული დარღვევები დაასახელა.

06. 2 83.

2 ბიბი უბუღავა და მისი ბარემოსვის წევრები, შესაძლოა, მალე დაიჭირონო?!

3 თვითონ სუსსებში იბაიკავენ და ჩვენ გავისტუმროთ?

8 სააკაშვილი ტელევიზიებზე კონტროლს კარბავს

3 გარო ახალაიას საქართველოში დაბრუნება, შესაძლოა, კველი ხელისუფლების თაყვანი იყოს

10 ვისია „დინამო“, „დილა“, „ტორპედო?“

4 პარლამენტი დედაქალაქში დაბრუნების მოლოდინშია

7 გეოგე მათაში...

6 იდუმალი იაკონაელები მიწისძვრის შედეგად

ბიძინა ივანიშვილი აღსრულების ბიუროსთან დაკავშირებულ 80 მილიონ დროებით არ გამოიყენებს

(პირველი გვერდიდან)

გვინდა განვაცხადოთ, რომ სასამართლოს გადაწყვეტილება 80 მილიონ ლართან დაკავშირებით ამ დრომდე ძალაში რჩება და კიდევ ერთხელ ხაზი გავეუსვით იმ ფაქტს, რომ თავის დროზე, სააღსრულო ბიუროს სრულიად უკანონოდ მოახდინა „ქართუ ჯგუფის“ წილების მიმართ იძულებითი აღსრულების განხორციელება.

რომ როგორც დაჯარიმების პროცესი, ასევე მისი აღსრულება და შემდგომ ფული უკან დაბრუნება კანონთან შეუსაბამოა და საჭიროებს საქმის მოკვლევას. ამდენად, ამ თანხის რაიმე სახით გამოყენება, საქმეზე ჭეშმარიტების დადგენამდე, მიზანშეწონილად არ მიგვაჩნია.

რა ხდება?

ბიძინა ივანიშვილი ჩინიდან გამოსასვლელ გზებს ეძებს. თბილისის მერიას წლის ბოლომდე სოციალური დახმარების პროგრამებისთვის საჭირო 20 მილიონი ლარი შემოიხარჯა და ახლა აქეთ-იქეთ აწყვეტს. საქართველოს მთავრობის პოზიცია უკვე კატეგორიულია – მერიამ შესასრულოს ვალდებულია, რომელიც აქვს აღებული საკუთარი მოქალაქეების წინაშე.

რის წინადადება ამ სახელმწიფო პროგრამების აღდგენის შესახებ იქნება. უზრუნველყოფს თუ არა პროგრამების დაფინანსებას მერია, ჯერჯერობით უცნობია და საბოლოო გადაწყვეტილება მიღებული არ არის.

უახლოეს დღეებში თბილისის მერი გიგი უგულავა საქართველოს მთავრობას მიმართავს და განსახილველად წარუდგენს საქართველოს მთავრობის პროექტს, რომლითაც წლის ბოლომდე სახელმწიფო სოციალური პროგრამები აღდგება.

როგორც ირაკლი აბესაძემ განაცხადა, სამივე პროგრამის მთლიანი ბიუჯეტი წლის ბოლომდე დაახლოებით 20 მლნ ლარს შეადგენდა და ეს თანხა თბილისის მერიამ დედაქალაქის სხვა პროგრამებზე უკვე გადააანაწილა.

პრემიერის სარეზერვო ფონდებში სცადა, თუმცა, აღნიშნულ ფონდებში თანხები სრულად გახარჯული აღმოჩნდა. შესაბამისი ხარჯები გათვალისწინებული იყო ბიუჯეტში, თუმცა, გაირკვა, რომ ძველმა მთავრობამ მისი დიდი ნაწილი არამიზნობრივად გახარჯა და დაზარალებულ მოსახლეობამდე კომპენსაცია არ მივიდა.

ონი, სოლო მომავალ წელს 78 მილიონი ლარი, დამატებით ვალდებულია დააკისრა. 20 ოქტომბერს ქალაქ თბილისის საკრებულომ დაქარბული წესით დედაქალაქის ბიუჯეტიდან ამოიღო აღნიშნული პროგრამებისთვის გათვალისწინებული ხარჯები.

რაც ღათოს, იმას მოიპოვებს?

ბიძინა ივანიშვილი და მისი გარემოცვის წევრები. უსაქლოა, მალე დაიჭიროვნი?

საბრძოლო წყაროს ინფორმაციით, გიგი უგულავა და თბილისის მერიის მოქმედი და ყოფილი მაღალჩინოსნები შესაძლოა, სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობაში მისცენ. წყარო აცხადებს, რომ მთავარი პროკურორის ოფისი ამ კვირიდან იწყებს თბილისის მერიის სამსახურების უფროსების, თბილისის გამგებლებისა და თბილისის მუნიციპალიტეტის დაქვემდებარებული სახელმწიფო საწარმოების ფინანსური საქმიანობის შესწავლას.

„პროკურატურამ უკვე მოიპოვა იმგვარი მასალები, რომლებზეც სისხლის სამართლის საქმეს სტატიორ-გამომძიებელიც კი აღძრავს, იმდენად ნათელია დანაშაულის ფაქტები. თუ მთავარმა პროკურატურამ ობიექტურად გამოიძია საქმე, დაჭერას ვერ გადაურჩებიან გიგი უგულავა, მერიის ყველა სამსახურის უფ-

როსი, თბილისის რაიონების გამგებლები და მათი მოადგიელები. ასევე მერიის ყოფილი მაღალჩინოსნები. შემოიძია დაგასახილველად მადნიანი, რომელთა გვერდებზე უკვე ამოტივტივდა. საქმე ეხება ბიუჯეტიდან მითვისებულ ასეულ მილიონობით ლარს, არ ვაჭარბებ, შესაძლოა, ძიების პროცესში მილიარდებზე იფოს ლაპარაკი. ამ ეტაპზე მსოფლიო იმის თქმა შემოიძია, რომ უზარმაზარი ფული არა მარტო ბიუჯეტიდან მიდიოდა უგულავასა და მისი გარემოცვის ჯგუფში, არამედ ეს ადამიანები მონაწილეობდნენ სახელმწიფო ქონების, მიწის ნაკვეთების, შენობა-ნაგებობების უკონო პრივატიზაციაში, საკუთარი ახლობლების კომპანიებისთვის სახელმწიფო თანხების გადარბევებაში, კორუფციული სქემით სადაზღვევო კომპანიებთან ერთად მილიონობით ლარის „მოტყვანაში“ და სხვა მრავალ უკანონოში. ვიმეორებ, თუ გამოიძია ობიექტურად წარმართა, სისხლის სამართლის საქმეები აღიჭრება არა მხოლოდ გიგი უგულავასა და მისი გარემოცვის, არამედ ათობით კერძო კომპანიის ხელმძღვანელთა წინააღმდეგაც. მე იურისტი ვარ და ამ მასალების მსოფლიო მცირე ნაწილს გავცანი, რომელთაც ჩემთან ალტერნატიული წყაროდან მოაღწიეს. დაუჯერებელია, მაგრამ რეალობა ასეთია: არ გაგიკრამდე, თუ მალე არა რამდენიმე ათეული, არამედ რამდენიმე ასეული ყოფილი და ამჟამინდელი ბიზნესმენი დაიჭირონ. ამას სრულიად გადაუჭარბებლად ვამბობ“, – განუცხადა წყარომ „ივერონს“.

უგულავამ უგუსვლა ჯერ მერ ივანიშვილს

თუმცა, სადას საპარტილი, თბილისის მერიამ დაკისრებული ვალდებულებები უნდა შეასრულოს!

დედაქალაქის მერიის იურიდიული სამსახურის უფროსის ირაკლი აბესაძის თქმით, შექმნილი მდგომარეობიდან გამოსასვლელად მერიის მთავარ მიზნად რჩება, გაგრძელდეს იმ სოციალური დახმარებების გაცემა, რომელიც მიმდინარე წლის 31 ოქტომბერს, საქართველოს მთავრობის დადგენილების საფუძველზე შეჩერდა.

რი ვალდებულია თბილისის მერიისგან ჯანდაცვის სამინისტროს გადაეცა. ამავე წლის 31 ოქტომბერს კი საქართველოს ახალმა მთავრობამ 19 ოქტომბრის დადგენილება გააუქმა.

აბესაძის ინფორმაციით, აღნიშნულ საკითხზე თბილისის მერიასა და ფინანსთა სამინისტროსთან ერთად რამდენიმე განხილვა შედგა. ჯერჯერობით, საბოლოო გადაწყვეტილება მიღებული არ არის. ამ პროცესის დაჩქარების მიზნით კი, რათა სოციალური დახმარებების გაცემა უწყვეტად გაგრძელდეს, თბილისის მერია გეგმავს საქართველოს მთავრობას მიმართოს და განსახილველად წარუდგინოს პროექტი, რომლითაც 2012 წელს სახელმწიფო პროგრამები აღდგება.

გიგი უგულავას და ვანო მერაბიშვილის თვითნებური გადაწყვეტილების შესახებ ორი სამინისტრო ერთობლივ განცხადებას ავრცელებს: ტრანსპორტის, სოციალური და სამედიცინო დაზღვევის შეჩერებაზე პასუხისმგებლობა მთლიანად საქართველოს ყოფილ ხელისუფლებას, უშუალოდ კი ყოფილ პრემიერ-მინისტრს ვანო მერაბიშვილს და დედაქალაქის მერიას ეკისრება.

აქედან, ჯანდაცვის პროგრამებზე გათვალისწინებული იყო 30 მილიონი ლარი, 9 თვის განმავლობაში მერიას დახარჯული ჰქონდა 17 მილიონი ლარი, შესაბამისად, დარჩენილი იყო 13 მილიონი ლარი. სოციალური პროგრამებისთვის განკუთვნილი 52 მილიონი ლარიდან, დახარჯული იყო 30 მილიონი ლარი, დარჩენილი – 22 მილიონი. ასევე, საზოგადოებრივი ტრანსპორტით მომსახურებისთვის გამოყოფილი 35 მილიონიდან ათვისებული იყო 20 მილიონი ლარი და დარჩენილი რეზერვი შეადგენდა 15 მილიონ ლარს“, – ნათქვამია განცხადებაში და აღნიშნულია, რომ ეს გადაწყვეტილება მიღებული იქნა პირველი ოქტომბრის საპარლამენტო არჩევნებიდან 19 დღის შემდეგ მაშინ, როცა მიმდინარეობდა ხელისუფლების გადაბარების პროცესი.

„ეს საკითხები გადაბარების პროცესის მიმდინარეობისას, არც ერთ შეხვედრაზე, მათ შორის, არც ფინანსთა სამინისტროში გამართულ შეხვედრებზე არ დასმულა. ასევე, აღსანიშნავია, რომ 2012 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ვერ გავიცემა აღნიშნული თანხა, რადგან კანონში 2012 წლის ბიუჯეტის შესახებ ასეთი მუხლები გათვალისწინებული არ არის. ასევე, საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს ამ ვალდებულების ასაღებად არა აქვს შესაბამისი ინფრასტრუქტურა.“

ჩვენი პოზიცია უცვლელია, რომ აღდგეს თბილისის ბიუჯეტი ძველი პარამეტრებით და დაუბრუნდეს 18 ოქტომბრისთვის არსებულ სტატუსს, თბილისის მერიამ შესასრულოს ის ვალდებულება, რომელიც აქვს აღებული საკუთარი მოქალაქეების წინაშე“, – ნათქვამია ერთობლივ განცხადებაში.

საქართველოს მთავრობის 2012 წლის 19 ოქტომბრის დადგენილებით, სამი პროგრამა – უფასო სამედიცინო დაზღვევა, სოციალურად დაუცველებისთვის სოციალური დახმარებები და ტრანსპორტზე შეღავათი სახელმწიფო ბიუჯეტიდან უნდა დაფინანსებულიყო. შესაბამისად, თბილისის მე-

თხაბა თიფნაძე – ტექნიკურ მეცნიერებათა კანდიდატი, დოცენტი. ხელბურთების კარიერის დასრულების შემდეგ მოღვაწეობდა ეროვნულ ოლიმპიურ კომიტეტში სპორტის დირექტორის, აგრეთვე ხელბურთის ფედერაციის გენერალური მდივნის, პრეზიდენტის თანამდებობებზე. არის ევროპის ხელბურთის ფედერაციის დეველგატი. წლების განმავლობაში საერთაშორისო ექსპერტია საქართველოდან. ამჟამად ევროპის საბჭოში ორი კონვენციის მონიტორინგის ჯგუფის და სხვა საერთაშორისო სპორტული კომისიების წევრია, ბავშვთა და ზოგადად საქართველოში სპორ-

პირითავე ბირთვი

მინისტრის რჩეულნი

გუშინ საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა მინისტრმა ლევან ვიფიანამ წერტილი დაუსვა საზოგადოების მოლოდინს და სპეციალურად მოწვეულ ბრიფინგზე მედიას მოადგიელები წარუდგინა.

თხაბა თიფნაძე – ტექნიკურ მეცნიერებათა კანდიდატი, დოცენტი. ხელბურთების კარიერის დასრულების შემდეგ მოღვაწეობდა ეროვნულ ოლიმპიურ კომიტეტში სპორტის დირექტორის, აგრეთვე ხელბურთის ფედერაციის გენერალური მდივნის, პრეზიდენტის თანამდებობებზე. არის ევროპის ხელბურთის ფედერაციის დეველგატი. წლების განმავლობაში საერთაშორისო ექსპერტია საქართველოდან. ამჟამად ევროპის საბჭოში ორი კონვენციის მონიტორინგის ჯგუფის და სხვა საერთაშორისო სპორტული კომისიების წევრია, ბავშვთა და ზოგადად საქართველოში სპორ-

პირდაპირ უნდა ითქვას – მართლაც რომ პროფესიონალია გუნდია, რომელიც, ვიმედოვნებთ, „პენსიაზე გასვლის“ შემდეგ კეთილმონაგონარს, უპირველესად, უხვად ჩაფიქრებულ პროექტთა განხორციელებით დაგვიტოვებს.

მაშ ასე, გაეცანით მინისტრის მოადგიელთა კვარტეტს.

ზურაბ ახმაიფარაშვილი (პირველი მოადგილე) – საერთაშორისო დიდოსტატი, ევროპის 2003 წლის ჩემპიონი. იყო საქართველოს ოლიმპიური ნაკრების უცვლელი ლიდერი. ფიფის ვიცე-პრეზიდენტი. საქართველოს ჭადრაკის ფედერაციის პრეზიდენტი და თანაპრეზიდენტი. გახლდათ

გარი კასპაროვის სეკუნდანიტი მსოფლიო პირველობის სამ მატჩზე – 1987-1993 წლებში. ამჟამად სინგაპურში ფიფის საჭადრაკო აკადემიის სამწვრთნელო პროგრამების დირექტორია. მისი გამოცდილება ქართულ სპორტს და ქართველ ახალგაზრდებს უნდა გამოადგეს.

ტის განვითარების კონცეფციების ავტორია.

რამი ბრეზაძე – პროფესიით იურისტი. დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტი, გახლავთ პამბურგის უნივერსიტეტის სამართლის დოქტორი. 2008 წლიდან არის ბერლინის ქართული საზოგადოების წევრი, უამრავი უშუბლოკაციისა და ნაშრომის ავტორი. აქვს მდიდარი სამეცნიერო გამოცდილება, რაც დაეხმარება როგორც ქართულ სპორტს, ასევე ახალგაზრდობას.

ბიან რაზაძე – მორაგბე, ინგლისის მოქალაქე. მისგან პირინციპული თანხმობა უკვე მიღებულია. ფეხზე აქვს ოპერაცია გასაკვეთებული და თვის ბოლოს ჩამოვა. ბიან პლატონიშვილი

2013 წლისთვის საქართველოს ახალი ხარჯები ექნება გასაწევი, რადგან რამდენიმე ასეული მილიონი დოლარი უნდა გადაიხადოს, როგორც საგარეო სესხის მომსახურების თანხა. ამიტომ მომავალი წლიდან დაახლოებით ნახევარი მილიარდი ლარის მობილიზაციაა საჭირო.

მარტო 2012 წელს ვალი ერთი მილიარდი გაიზარდა. For.ge-ს ესაუბრება ექსპერტი ეკონომიკის საკითხებში ემზარ ჯგერაძე.

— მომავალი წლიდან საქართველოს საგარეო ვალდებულებების რესტრუქტურის მიზნით იწყება. უნდა იქნას, რომელი ქვეყნის ვალი უნდა გავისტუმროთ?

— 2013 წლიდან რესტრუქტურის მიზნით ვალდებულებების გასტუმრება მოგვინებს. პიუსტონის სქემით მოხდა ჩვენი ვალდებულების რესტრუქტურის შედეგად. ეს სქემა გულისხმობდა შეღავათიან პერიოდს, რომელიც გავიარეთ და 2013 წლიდან უკვე გრაფიკით იწყება ვალდებულების გადახდა. ეს ერთდროულად ეხება ორმხრივ და მრავალმხრივ ვალდებულებებს. მაშინ მოხდა მთლიანი დავალიანების რესტრუქტურის მიზნით, რაც საქართველოს პიუსტონის სქემით შეიძლება.

— რამდენი გვექნება საგარეო ვალი და რისთვის ავიღებთ?

— საერთოდ, ვალდებულების 80 % მრავალმხრივი გვაქვს, 20 % კი ორმხრივი ვალდებულება. ორმხრივი ვალდებულების უმრავლესობა წარმოშობილია საბჭოთა კავშირის დაშლის შედეგად — გვექნება ვალი რუსეთთან, სომხეთთან და სხვა რესპუბლიკებთან. ეს იყო ბალანსების ურთიერთჩათვლის დროს. შემდგომ ამას დაემატა თურქეთის ვალი (50 მილიონი), იაპონიის, ჩინეთის ვალი და სხვა. მერე უკვე გადავიდეთ მრავალმხრივ ვალდებულებებზე და ამ ვალდებულებებში მსოფლიო ბანკიდან ვიზიდავდით. ჩვენთვის მსესხებელი უფრო მეტად მსოფლიო ბანკია, ასევე, ევროპული განვითარებისა და რეკონსტრუქციის ბანკი — იბიარდი და სავალუტო ფონდი.

— რა თანხებზე საუბარი?

— 2 მილიარდი 200 მილიონი იყო მაშინ რესტრუქტურის მიზნით თანხა და ამ თანხის მთლიანი რესტრუქტურის მიზნით მოხდა პიუსტონის სქემით და მოგვცეს შეღავათიანი პერიოდი.

— 2013 წლიდან დაწყებული, ვალდებულებები რამდენ ხანში უნდა გავისტუმროთ?

— 2013 წლიდან იწყება ვალის მომსახურება, რაც გრძელდება 10 -15 წლის განმავლობაში.

— იმ შემთხვევაში, თუ ვალდებულებები ვერ გავისტუმრებთ, რა მოხდება?

— აუცილებლად უნდა გავისტუმროთ. ამ შემთხვევაში, სიტყვა „ვერ“ არ არსებობს. ეს ვალდებულებები ერთხელ უკვე რესტრუქტურის მიზნით და აუცილებლად უნდა გავისტუმროთ.

— თუ მაინც წარმოვიდგინებ უარეს სქემას, ვალდებულებების გადახდის მიზნით უნდა გავისტუმროთ, რა მოხდება? დამატებითი თანხები გვექნება გასაგებების მიზნით?

— დამატებითის გარდა, აუცილებლად უნდა მოველაპარაკოთ ჩვენი მეგობრების კლუბს. არ შეიძლება, ვალი არ გადავიხადოთ, ერთხელ უკვე გვაპატიეს, შეღავათიანი პერიოდი გავიარეთ და უნდა გავისტუმროთ.

როდ. წინააღმდეგ შემთხვევაში, დადებითი რეიტინგი შეგვეცვლება და ქვეყნის საინვესტიციო კლიმატისთვის კარგი არ იქნება.

— როგორ უნდა გავისტუმროთ ეს თანხა და ბირველ ეტაპზე რამდენი უნდა გადავიხადოთ?

— საბიუჯეტო შემოსავლებით უნდა გავისტუმროთ. ბირველ რიგში — საგადასახადო შემოსავლებით, რაც, იმედოვნებ, სადაც 6 მილიარდი ნახევარი იქნება 2013 წლისთვის და ჩვენ შევძლებთ ამის გასტუმრებას.

— ეს არ იქნება მძიმე ტვირთი ჩვენი ბიუჯეტისთვის?

— არა მგონია, მძიმე ტვირთი იყოს.

— ბირველ ეტაპზე რა თანხა უნდა გავისტუმროთ?

— კვარტალურად მოხდება განერა და ბირველ ეტაპზე გასაგებების მიზნით თანხების ოდენობა ხაზინაში უნდა მოინახოს.

— თუ გაქვთ წარმოდგენა, რამდენად მიზნობრივად დაი-

თვითონ სესხებით იბაიკაშეს და ჩვენ ბავისტუმროთ?

2013 წლიდან საქართველოს საგარეო ვალდებულების რესტრუქტურის მიზნით იწყება

სარჯა ის თანხები, რომლებიც თავის დროზე ვალდებულებები იქნებოდნენ სხვის ვალდებულებად?

— თანხების ნაწილი საბჭოთა კავშირის დროინდელია. შემდეგ უკვე საკმაოდ არის სანვაციის, ენერჯეტიკის ვალი. ბევრ შემთხვევაში, ეს ვალდებულებები უმინოდ იყო, ზოგ შემთხვევაში კი, ვალდებულებები მიმდინარე სარჯებს მოხმარდა — პენსიების დარიგებას, სანვაციის პრობლემებს. ძირითადად, ალბათ, არაფერქტურად იყო გამოყენებული.

— გამოდის, ეს ვალდებულება სხვის ვალდებულებასა და მოსახლეობისთვის მაინც ტვირთი იქნება?

— დიახ, ახალი ხელისუფლებისთვისაც ტვირთია და საქართველოს მოსახლეობისთვისაც.

— ამ გადასახდელიდან შეგიძლიათ გვითხროთ, შესაძლებელი იყო თუ არა, აღნიშნული ვალდებულებები არ აგვეღებო?

— რა გითხრობ, იცით, რაც შეეხება საბჭოთა კავშირის დაშლის დროინდელ ვალდებულებებს, რაც დაძალებითი და თავსმოსხვეული იყო, მაშინ შიმშილით კვდებოდა საქართველო და ან უნდა გველიარებინა, ან არ გვაძლევდნენ პრობლემებს. რაც შეეხება შემდგომ ვალდებულებებს, მაშინაც ისეთი სიტუაცია იყო, რომ ქვეყანა ფეხზე დგებოდა და ჯერ არ იყო შემდგომი ქვეყანა. ამიტომ ნებისმიერი მოზიდული თანხა რაღაცას ნიშნავდა. რა თქმა უნდა, შეიძლებოდა, არ აგვეღებო ვალდებულებები ან

ნაკლები ვალი აგვეღებო, შესაბამისად, ნაკლები ვალი გვექნებოდა გასასტუმრებელი.

— რაც შეეხება ვალდებულების რეგულაციის შემდეგ აღებულ ვალდებულებებს, რა თანხებზე საუბარი და რამდენად მიზნობრივი იყო ეს ვალდებულებები?

— ერთი იმდენი გაიზარდა შემდგომ და დღეს ოთხ მილიარდამდეა ვალი. ეს არის ევროპისგან მიღებული დახმარება. შარშან, მაგალითად, მარტო 2012 წელს ერთი მილიარდი გაიზარდა საგარეო ვალი, 2011 წელს სამი მილიარდი იყო და ოთხ მილიარდამდე გაიზარდა.

— რისთვის, რა მიზნით აიღეს ეს ვალი?

— არ ვიცი, 2012 წლის ბიუჯეტის ანგარიშს რომ გავეცნობოთ, მაშინ გავიგებთ, თუ რას მოხმარდა ეს თანხა. ისე კი, 25 % წავიდა რეგიონული განვითარების პროგრამებზე.

— ალბათ, გზებისთვისაც დაიხარჯა თანხები.

— 20 პროცენტი წავიდა კომუნიკაციებისთვის და გზების მშენებლობაზე, ეს ნამდვილად ვიცი, კიდევ 20 პროცენტი კი ბიუჯეტის შესავსებად გამოიყენეს და ა.შ. ეტყობა, ეს სჭირდებოდა ქვეყანას, რათა ელემენტარულ დონეზე შეენარჩუნებინათ წარმოება, მშენებლობის მხარდაჭერა და დღესაც, ყველა მონაცემებით, რეცესიაში ვართ. ჩვენ მუდმივად გვეჭირდება ეკონომიკის პროვოცირება, განსაკუთრებით, ეს ეხება კომუნიკაციის დარგს, გზებს, ხიდებს. სხვაგვარად ქვეყანა ვერ განვითარდება. ჩემი აზრით, ძალიან საშიშია ტენდენცია ბიუჯეტის ზედღებვის სოციალიზაცია. მესმის, რომ ახლა უჭირთ პენსიონერებს, ნაკლები შემოსავლის მქონე ადამიანებს, მაგრამ ბიუჯეტის მეტად გასოციალურებით ჩვენ მივიღებთ იმას, რომ წარმოება არ განვითარდება და ეს კატასტროფაა.

— ფინანსთა მინისტრი ნოდარ სადურია აცხადებს, რომ მას აქვს გონივრული ეჭვი, რომ სახელმწიფო ბიუჯეტი გარკვეულ თანამდებობის პირთა ახირებებს ხმარდებოდა. სომ არ ფიქრობთ, რომ გასასტუმრებელი ვალდებულების თანხა შეიძლება ამ ადამიანებისგან ამოიღოს, იმ შემთხვევაში, თუ ეს სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობით დადგინდება?

— ვერ გეტყვით, მაგრამ, მე მგონია, ამაში დაეჭვება არ შეიძლება. ეს მართლაც ასე ხდებოდა და გადახარჯვა ყველა სამინისტროს ჰქონდა. საარჩევნო წელიწადი იყო და, აქედან გამომდინარე, არა მგონია, დიდ პრობლემას იყოს ამის დამტკიცება. დანარჩენი, იურისტების საქმეა.

— გასასტუმრებელი საგარეო ვალდებულების თანხა საქართველოს ნაირი ღირებულებების მიზნით უნდა იქნას გამოყენებული, რომელი ვალდებულებები უნდა იქნას გამოყენებული?

— მართლაც მნიშვნელოვანი თანხაა. სხვათა შორის, ასეთიანად თუ შევადარებთ, ცუდი მდგომარეობა არ გვაქვს, რადგან მთელ მსოფლიოში დღეს ვალდებულების პრობლემაა. იაპონიას 220 % აქვს, გერმანიას, ამერიკას და ა.შ. ხოლო, თუ უზბეკეთს შევადარებთ, რომელსაც საგარეო ვალი საერთოდ არ აქვს, მაშინ ცუდად გვექნება საქმე. ციფრობრივად ეს არ ნიშნავს, რომ ჩვენ ვიღაცასთან შედარებით უარესი მდგომარეობა გვაქვს.

— მაგრამ იმ ქვეყნებს სომ უფრო შეუძლიათ ვალდებულების გასტუმრება?

— მაგალითად, საბერძნეთს სერიოზული პრობლემები აქვს, მათ შორის, სოციალური. იქ დიდი უმუშევრობაა, თუმცა შედარებით უკეთესად არიან დაგროვილი მთლიანი შიდა პროდუქტის ხარჯზე. ამის მიუხედავად, სოციალური აფეთქება იქ ჯერ კიდევ მოსალოდნელია. მეტსაც გეტყვით, ჯერ პიკისთვისაც არ მიუღწევია.

მარიამ ლოლაშვილი

არა „გონივრული ეჭვის“ საფუძველზე

ბაიო ახალია საქართველოში დაბრუნება, შესაძლოა, კვლევი ხელისუფლების თაყაში იყოს

მძსპრტი კავკასიის საკითხებში მამუკა არაქაძე უნდა განაგრძოს საქართველოში დაბრუნების სამ საგარეო დიპლომატიის მიზნით.

როგორც „ინტერპრესნიუსს“ მამუკა არაქაძემ განუცხადა, ბირველი ვერსია არის ის, რომ მისთვის რთული იქნება, ნებისმიერ ქვეყანას თავი სანგრძლივი დროის განმავლობაში შეაფაროს, რადგან „მას საკმაოდ ბევრი მტერი ჰყავს“. არაქაძის განმარტებით, ბაიო ახალია მტრები ჰყავს და ესენი არიან როგორც კონკრეტული ადამიანები, ბიზნესმენები, რომლებიც საქართველოდან გაიქცნენ, ასევე კრიმინალური სამყარო, რომელიც მან ძალიან გააზნარა“. არაქაძის თქმით, ახალია ასევე მტრები ჰყავს ლობოტის სპეცოპერაციის შემდეგ, რომელიც, ექსპერტის განცხადებით, სწორედ ახალია მტრები, „თუცა, ეს ვერსია ყველაზე სუსტი მგონია“, — განაცხადა არაქაძემ.

რაც შეეხება მეორე ვერსიას, არის ის, რომ დაბრუნებით ახალია მიხეილ სააკაშვილის წინააღმდეგ გადადგმა ნაბიჯი. „ამით ის საზოგადოების გარკვეულ ნაწილში კეთილგანწყობის მოპოვებას ცდილობს. ახალია ეს ნაბიჯი გადადგმა, საგარეო დიპლომატიის მიზნით, რომ არ

არის კმაყოფილი იმ მდგომარეობით, იმ რთული, რაც მას სააკაშვილმა დააქისრა, რომელიც მაც რაღაც მომენტში განიარა კიდევ ახალია“, — განაცხადა არაქაძემ.

რაც შეეხება მესამე ვერსიას, ექსპერტი ვარაუდობს, რომ ეს შეიძლება იყოს ყოფილი ხელისუფლების ერთგვარი თაყაში, გათვლილი იმაზე, რომ ბაიო ახალია დაბრუნებული იყო საქართველოში და იმ შემთხვევაში, თუ მას დააპატიმრებენ, „პოლიტიკური დევნილის მანტია მოესხა“.

„მე მაინც ვფიქრობ, რომ მიუხედავად იმისა, რომ საბარტალდამცავებს უამრავი ინფორმაცია აქვთ ახალია წინააღმდეგ, ამ ინფორმაციას სჭირდება გამყარება იურიდიული თვალსაზრისით. დღევანდელი ხელისუფლება ვერ მოიქცევა ისე, როგორც იქნებოდა ძველი ხელისუფლება, როდესაც რაღაც „გონივრული ეჭვის“ საფუძველზე შეეძლო ადამიანები დაეკავებინათ. იმ შემთხვევაში, თუ ასე მოუზადებლად დააკავენ ახალია, მაშინ ნებისმიერი სასამართლო, რომელიც დღეს ისევ კუბლაშვილების ხელშია, გაამართლებს მას და მერე რთული იქნება მდგომარეობის შემოტრიალება“, — დასძინა არაქაძემ.

360 მილიონ ლარი პარლამენტში კვლავ წვიმს. ქუთაისში წვიმის მოსვლა უკვე საკანონმდებლო ორგანოში წვიმის ჩასვლასთან ასოცირდება. ნაღვესგან შენობის დაცვას მთავრდებიან ცდილობენ, კერძოდ, შუშის სახურავს ე.წ. სილიკონისა და გერმეტიკის წებოთი ამუშავებენ, მაგრამ მათი შრომა ჯერჯერობით უშედეგოა, რადგან წვიმა შენობაში გუბებებს ისევე აყენებს. ორგანოში მოწვეულია კაფეტერია, რომელიც ამ ეტაპზე, უფუნქციოა, რის გამოც დეპუტატები უკვე „ანუწუნდნენ“ და აპარატს პრობლემის მოგვარება დაავალეს, თუმცა, ალბათ, კაფეტერია სრული დატვირთვით მხოლოდ სასესიო კვირას იმუშავებს, რადგან საკომიტეტო კვირაში, პარლამენტში სულ რამდენიმე კანონმდებელი დადის.

პრობლემების არსებობის მიუხედავად, რა ეტაპზეა, პარლამენტის მშენებლობა და მოხდება თუ არა „სამპარლამენტო ქალაქიდან“ დედაქალაქში ქვეყნის უმაღლესი ორგანოს დაბრუნება *ჩიხაძე პარლამენტის*

დარგობრივი ეკონომიკისა და ეკონომიკური პოლიტიკის კომიტეტის თავმჯდომარეს, პარლამენტზე მომუშავე სამუშაო ჯგუფის ხელმძღვანელს **ჩიხაძე** **ბენედიქტს** ესაუბრა:

პარლამენტის მშენებლობის პროცესთან დაკავშირებით, ეკონომიკისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროების წარმომადგენლებს შეხვედით. მათგან რა ინფორმაცია მიიღეთ, რა ეტაპზეა მშენებლობის პროცესი?

– შენობას ვიზუალურად თუ შეხედავთ, შეიძლება ჩათვლით, რომ მშენებლობის პროცესი დასრულებულია, მაგრამ ბევრი რამ გასაკეთებელია როგორც ტერიტორიის კეთილმოწყობის თვალსაზრისით, ასევე შენობის შიგნით. სავარაუდოდ, დამატებით 15-17 მლნ ლარის სამუშაოები შესასრულებელი. ყველაფერს, რომ თავი დაგანებოთ, ამ შენობის მდგრადობაზე ექსპერტიზის ბიუროს მიერ დასკვნაც კი არ არსებობს და არ ვიცით, ამ მხრივ, საქმე როგორ იქნება. აქედან გამომდინარე, კანონს ვარდევთ და იმ შენობას ექსპლუატაციას ვუწვევთ, რომელიც მიღებული არ არის. გარდა ამისა, შენობა კერძო სამართლის იურიდიული პირის – შ.პ.ს. სახელმწიფო უზრუნველყოფის სააგენტოს ბალანსზეა და საექსპლუატაციო ხარჯებს თვითონ უნდა იხდიდეს, რასაც არ აკეთებენ და გაურკვეველ სიტუაციაში ვართ. თუმცა, სანამ შენობას არ ჩაგვაბარებენ, მანამდე ამ თანხებს, ისინი გადაიხდიან. ამასთან, მთელი რიგი სამუშაოები სამარ-

თლებლივად პრობლემურად მიგვაჩნია, რადგან სამუშაოებში გადახდილია 340-360 მლნ ლარი და შენობა ისევე დასამთავრებელია. საინტერესო ის არის, რომ ამ სამუშაოების დადასტურებას ქუთაისის ტექნიკური ზედამხედველობის თანამშრომელი ახორციელებდა, რომელმაც საერთოდ არ იცოდა შენობაში თუ რა და როგორ კეთდებოდა, მაგრამ სამუშაოებს მაინც ადასტურებდა. კანონმდებლობით კი, ეს მას არ ენებოდა, რადგან ეს შენობა მესხეთე კატეგორიისაა და მას არც ნებართვის გაცემის უფლება ჰქონდა და არც შესრულებული სამუშაოს აღრიცხვა ენებოდა. ეს საქმე საქართველოს ტექნიკური ზედამხედველობის სამსახურს უნდა გაეკეთებინა, რომელიც ეკონომიკური სამინისტროს შემადგენლობაში შედის. საქმე აქაც დარღვევასთან გვაქვს და როგორც იურიდიული, ასევე ფინანსური საკითხები კითხვის ნიშნის ქვეშ დგას და მიმაჩნია, რომ ეს საკითხი, დამატებითი შესწავლის საგანი უნდა გახდეს.

– პარლამენტის მშენებლობის პროცესი შეჩერებულია. შენობის გარეთა პერიმეტრიც მოსაპირკეთებელია. სამუშაოების შეჩერების ბრძანება ვინ გასცა და მშენებლობის პროცესი თუ გაგრძელდება?

– მშენებლობა ვისი დავალებით არის შეჩერებული, ამას ვერავინ ამბობს. თუმცა, მშენებლები აცხადებენ, რომ სამუშაოები რომ გააგრძელონ, ამისთვის მთავრობის დასტური სჭირდებათ და სწორედ აქ არის დიდი კითხვის ნიშანი, რადგან ახალმა მთავრობამ იმაზე რატომ უნდა აიღოს პასუხისმგებლობა, რაც ძველი ხელისუფლების მიერ უნდა ჩაბარებულიყო? პარლამენტის თავმჯდომარე გადანყვეტს, მთელი რიგი საკითხები ვინ უნდა შეისწავლოს – კომიტეტებმა, საქმე აუდიტს უნდა გადაეცეს თუ საკითხის სამართლებრივი შესწავლა მოხდება.

– დეპუტატთა სამუშაო ჯგუფს შენობის პროექტიც კი არ აქვს. შესაბამისად, არ იცით, მშენებლობის პროცესი რა ეტაპზეა, თუმცა, თქვენი ინფორმაციით, სამუშაოებს ვინ კურირებდა, კვალი ვისთან მიდის?

– სამინისტროების წარმომადგენლებთან გამართულ შეხვედრებზე, ქუთაისის მერიიდან დამატებით ხალხი გამოვიძახეთ და ინფორმაცია მოვიტოვეთ – თუ რა უნდა გაკეთებულიყო და რა გაკეთდა, მაგრამ ესეც კი არ იციან. არადა, 70 მლნ ქუთაისის მერიას აქვს გადახდილი.

– როგორც აქამდე ჩანდა, ამ მშენებლობას ინფრასტრუქტურის ყოფილი მინისტრი რამაზ ნიკოლაიშვილი კურირებდა, რისთვისაც მას პრეზიდენტმა 26 მაისს, საქართველოს დამოუკიდებლობის დღეს, როდესაც ქუთაისის ახალ პარლამენტში პირველი პლენარული სესიონი ჩატარდა, ორდენი გადასცა. მას რაიმე პასუხისმგებლობა არ ეკისრება?

– ინფრასტრუქტურის სამინისტროს წარმომადგენლები აცხადებენ, რომ მათ უწყებას მხოლოდ ის ჰქონდა დავალებული, რომ მშენებლობის პროცესისთვის არაოფიციალური ზედამხედველობა გაენიათ და მავანს და მავანს კონტაქტებში დახმარებოდნენ, რომ მშენებლობა არ შეჩერებულიყო. მშენებლობას კი, არაოფიციალურად ნიკოლაიშვილი ხელმძღვანელობდა.

– ახალი პარლამენტის მშენებლობის ხარჯები ახალი ხელისუფლების მოსვლამდე გასაიდუმლოებული იყო. თუ გარკვევით, ამ თანხებს ვინ ფარავდა?

– ეს თანხები, ბიუჯეტიდან არ მიდიოდა, არამედ კერძო სამართლის იურიდიული პირის – შპს სახელმწიფო უზრუნველყოფის სააგენტოს სახსრები იყო, მაგრამ ამ თანხებს, ის საიდან მოიპოვებდა, აი ეს არის საინტერესო. როგორც ირკვევა, მას ევროობლიგაციებიდან შემოსული რაღაც გარკვეული თანხები ჰქონდა, ასევე გაზისა და ნავთობის კორპორაციიდან აქვს თანხები ნასესხები, რომელიც დასაფარავს. ეს საკითხი, შესასწავლია, მაგრამ მას გადასესხების უფლება არ ჰქონდა, რადგან გადასესხების უფლება შეიძლება ჰქონდეს კერძო სამართლის იურიდიულ პირზე, ისიც მხოლოდ ბანკის საშუალებით, მაგრამ შეფასებაში ფრთხილი ვარ და სანამ ვიტყვი, რომ დანაშაული არსებობს, ამას ოფიციალური გამოკვლევა სჭირდება. ამასთან, ასევე სხვა წყაროები არსებობდა, კერძოდ, სახელმწიფო ქონებას პრივატიზებას უკეთებდნენ, თუმცა, რამდენად სამართლიანად, ამას ვნახავთ.

– თქვენ აღნიშნეთ, რომ შენობის მდგრადობის შესახებ დასკვნა არ არსებობს, თუმცა, ფაქტია, რომ შენობა საკმაოდ უსაჩინოდ თუ ნაჩქარევად არის აშენებული. დღემდე, შენობაში წვიმა ჩამოდის, იზარება მინები და ა.შ. პირველადი შეფასებით, რამდენად დაცულია უსაფრთხოების ნორმები?

– სანამ დასკვნა არ იქნება დადებული, რომელიც პასუხისმგებლობის ალბას გულისხმობს, რომ შენობა უსაფრთხოა, მანამდე ჩვენი აქ ყოფნა უკანონოა და ჯვარი გვწვია, რაღაც რომ მოგვივიდეს, გვეტყვიან – თქვენი ბრალია, შენობაში რას შემოდისო.

დეპუტატებისა და აპარატის თანამშრომლების ბინების ქირის ხარჯების დასაფარავად დანამატის სახით, ბიუჯეტიდან თანხები გამოიყოფა. კანონმდებლებისთვის – 667 ლარი, ხოლო თანამშრომლებისთვის – 300-400 ლარი. ამას ემატება პარლამენტის კომუნალური გადასახა-

პარლამენტი დედაქალაქში დაბრუნების პოლოდიშია

დები და ამბობენ, რომ თვეში ელექტროენერჯის ხარჯი დაახლოებით – 200 ათასი ლარი იქნება. ამ ხარჯების ფონზე კი, ვხედავთ, რომ დეპუტატები ქუთაისის პარლამენტში სიარულით თავს არ იკლავენ, თუ არ ჩავთვლით პლენარული სესიონების კვირას. ქვეყანა მზად არის, რომ ამ ტიპის ხარჯები გაიწიოს?

– ეკონომიკური ხარჯები თუ რა რაოდენობას შეადგენს, ამას შევისწავლით. ყველაფერს რომ თავი დაგანებოთ, მინისტრების მოადგილეები და დეპარტამენტების ხელმძღვანელები რომ ჩამოიდგნენ, ამისთვის სამივილიონო ხარჯები გაიწვევა და ესეც დამატებით ფინანსებს მოითხოვს. ერთი თვის განმავლობაში, ხარჯები როგორ იქნება, ამას დავითვლით და მივიღებთ გადაწყვეტილებას, რომ ზედმეტი ხარჯი თავიდან იქნეს აცილებული.

– რეგლამენტის მიხედვით განისაზღვრა, რომ ერთი კვირა სასესიოა, ხოლო მეორე კვირა ამომრჩეველებთან შეხვედრას უნდა დაეთმოს, რაც პირობითია, რადგან მოდით, ნავიდეთ და ვნახოთ, ვინ რომელ ამომრჩეველს ხვდება. არ მგონია, რომ დეცენტრალიზაცია ქვეყნის პარლამენტს უნდა ეხებოდეს, რადგან დედაქალაქი თბილისია. დეცენტრალიზაციის ერთი თვალსაზრისით მაგალითი კი, კონტროლის პალატაა, სადაც ვერც თავმჯდომარეს ნახავთ და ვერც მის მოადგილეებს, გარდა აფხაზეთის კონტროლის

პალატის თავმჯდომარისა, რომელიც პარალელურად უწყების ხელმძღვანელის მოადგილეცაა. ეს ქუთაისში დასვეს და ეს არის და გორის ციხე. ეს არ არის დეცენტრალიზაცია და კონტროლის პალატა, ან თბილისში უნდა დაბრუნდეს, ანდა, ყველა ქუთაისში უნდა ჩამოვიდნენ და არა ისე, რომ სადაც გავიღვიძებ, იქ კაბინეტი მქონდეს.

– თბილისში, რუსთაველის გამზირზე, არსებული საკანონმდებლო ორგანოს ისტორიული შენობის გაყვანა ვერ მოესწრო. თუმცა, ილია ჭავჭავაძისა და პირველი რესპუბლიკის დარბაზების, ასევე პლენარული სესიონების დარბაზის დემონტაჟი განხორციელდა. შენობიდან ინვენტარი გატანილია. საკანონმდებლო ორგანოს დედაქალაქში დაბრუნებაზე საუბარია, თუმცა, ეს პროცესი რა ვადებს მოითხოვს?

– მიგვაჩნია, რომ პარლამენტი ქვეყნის დედაქალაქში უნდა იყოს. თუმცა, თუ ვინმე პოლიტიკურ ან ეკონომიკურ მიზანშეწონილობას დამტკიცებს, არც მე და არც ჩემი კოლეგები წინააღმდეგები არ ვიქნებით, რომ ქუთაისში ვიმუშაოთ. ამ მომენტისთვის მიმაჩნია, რომ მთავრობასთან ერთად პარლამენტმა ხელისხელჩადებულმა უნდა იმუშაოს და დრო წინ და უკან სიარულს კი არ უნდა მოვანდომოთ, არამედ უნდა ვისხედეთ და საქმის წარმოება უნდა მიმდინარეობდეს. ამასთან, პარლამენტის ქუთაისში არსებობა კონსტიტუციით არის განსაზღვრული და ამას ცვლილება სჭირდება, მაგრამ კანონპროექტის მიღების შემდეგ, სამუშაოების ჩატარება უკვე შესაძლებელი იქნება. იქ არაფერი ისეთი არ არის დანგრეული, იატაკია აყრილი, რომელიც ისედაც უნდა გამოცვლილიყო და ეს პრობლემა არ არის, თუმცა ინვენტარი და ავეჯი გატანილია და სად არის ნასული და ვისთან, ეს არ ვიცით. ამის მოტივი კი ის იყო, რომ შენობაში სხდომა არ უნდა ჩატარებულიყო.

– პარლამენტის თბილისში დაბრუნებას საკონსტიტუციო უმრავლესობა სჭირდება, რომელიც ჯერჯერობით არ გვაქვს. უმცირესობას ექვსკაციანი ჯგუფი გამოეყო, რომლებმაც ფრაქცია შექმნეს, თუმცა, საკითხზე აზრთა თანხვედრის მიუხედავად, უმრავლესობა მაინც არ გამოგდით „ნაციონალების“ მაჟორიტარებთან კონსულტაციებს თუ მართავთ, რომ უმცირესობის რიგები დატოვონ?

– კონსულტაციებს არ ვმართავთ, მაგრამ რამდენიმე დეპუტატთან პრინციპული შეთანხმება მიღწეულია და მათ დრო სჭირდებათ, რომ ეს ნაბიჯი გადადგან. ჩვენ კი, არავის არ დავაჩქარებთ, თუ მოხერხდება, ძალიან ვარგია, თუმცა, ვფიქრობ, რომ თემატური უმრავლესობა შეიქმნება და პარლამენტის გადასვლაზე თანხმობას უმცირესობიდანაც ბევრი განაცხადებს.

– რაც შეეხება ქუთაისში არსებულ პარლამენტის 360 მლნ შენობას, თუ გაქვთ გადაწყვეტილი ამ შენობას რა ბედი ეწვევა?

– ამ შენობაში რა განთავსდება, არ ვიცით, რადგან ეს არ არის ჩვენი გადასახვეტი. ეს რეკომენდაცია არქიტექტორებმა უნდა მოგვცენ. მათ უნდა თქვან, ეს შენობა რაში უნდა იყოს გამოყენებული. შეიძლება ეს იყოს – უნივერსიტეტი, სავაჭრო ცენტრი, ფილარმონია თუ დასავლეთ საქართველოს სერიოზული ეკონომიკური ცენტრი, მაგრამ ეს საკითხი სპეციალისტებმა უნდა შეისწავლონ.

თეონა მანაბაძე

განცხადება

მოპოვითხოვთ სრულუფლებიან წევრობას

საპარტიო მემბრის პარლამენტში მობინადრე წრულუფლები კატეგორიულად მოვითხოვთ ყოველგვარი პირობითობის გარეშე მოგვანიჭოთ პარლამენტის სრულუფლებიანი წევრის სტატუსი, რათა შევქმნათ დამოუკიდებელი კონსტიტუციული პლატფორმა პარლამენტში. პარლამენტის თავმჯდომარეს ვთხოვთ, ჩვენი

განცხადება დაუყოვნებლივ შეიტანოს მომავალ სესიაზე განსახილველ საკითხთა პირველ ათეულში. ჩვენი მოთხოვნის დაუკმაყოფილებლობის შემთხვევაში, უფლებას ვიტოვებთ, მივმართოთ ძალისმიერ მეთოდებს.

საპარტიო მემბრის პარლამენტში მოპოვითხოვთ

მხრნაღისტური გამოძიება

საბარტმელოში პოლიტიკური კამპანიის დაფინანსების საკითხი ყოველთვის სერიოზულ კანონდარღვევებთან ასოცირდება. „ვარდების რევოლუციამდე“ პარტიები ძირითადად იყენებდნენ „შავ ფულს“, ხოლო „ნაციონალური მოძრაობის“ წელისუფლებებში მოსვლის შემდეგ ხშირად საუბრობდნენ იმაზე, რომ სახელისუფლებო პარტია ბიზნესის ფულის პარტიის ანგარიშზე ჩარიცხვას ავალბდა და წინააღმდეგ შემთხვევაში ფინანსური შემოსევებითა და გაცვლებით მეტი ოდენობის სანქციებით ემუქრებოდა.

კანონის თანახმად, პარტიის დაფინანსება ნებაყოფლობითია, თუმცა არსებობს გარკვეული ლიმიტები. მაგალითად, 2010 წლისთვის იურიდიული პირის მიერ პოლიტიკური პარტიის დაფინანსების ზედა ზღვარი 100 000 ლარი იყო, ხოლო ფიზიკური პირის – 30 000 ლარი.

რამდენად თანაბარ პირობებში უწევთ პოლიტიკური ბრძოლა ფინანსური თვალსაზრისით ოპოზიციას და ხელისუფლებას, 2010 წლის თვითმმართველობის არჩევნების მაგალითზე განვიხილავთ.

მმართველმა პარტიამ „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“ 2010 წლის თვითმმართველობის წინასაარჩევნო პერიოდში შემოსულობების სახით 14 მილიონ 113 ათას 411 ლარი შეაგროვა (ეს იმ ფონზე, როცა იგივე მმართველ პარტიას ყველა ოპოზიციური ძალა ადანაშაულებდა ადმინისტრაციული რესურსის გამოყენებაში). არჩევნებში მმართველი ძალის გარდა, 19 საარჩევნო სუბიექტი მონაწილეობდა. მათ მიერ წინასაარჩევნოდ მოხილნი ზეპული თანხების ოდენობა ჯამში 7-ჯერ ნაკლებია იმაზე, ვიდრე „ნაციონალური მოძრაობის“ წინასაარჩევნო კამპანიის დაფინანსება. ამ არჩევნებზე „ნაციონალური მოძრაობის“ შემოსულობებიდან სიაში უმრავლესობას იურიდიული პირები წარმოადგენდნენ. მმართველი პარტია 398 იურიდიულმა და 169 ფიზიკურმა პირმა და ინდემწარმემ დააფინანსა.

კომპანიების ნაწილმა „ნაციონალური მოძრაობის“ ანგარიშზე თანხა რამდენჯერმე ჩარიცხა. ზოგმა კანონით დადგენილ ზედა ზღვარსაც გადააჭარბა, თუმცა ამისთვის ერთგვარი მაქინაციური სქემა გამოიყენა. მაგალითად, „კოკა კოლა ბოთლს ჯორჯიამ“ პარტიის ანგარიშზე სხვადასხვა კომპანიების ანგარიშებიდან მმართველ პარტიას 77 ათასი ლარი შესწირა. კომპანია „თეგეტა მოტორსმა“ „კანონის დაცვაზე“ შეიღობილი კომპანიები გამოიყენა და საერთო ჯამში 500 ათასი ლარი ჩაურიცხა „ნაციონალურ მოძრაობას“, კომპანიებმა „ავერსი ფარმამ“ და „ავერსი რაციონალმა“ (მათაც ერთი ჯგუფი აკონტროლებს) 100-100 ათასი ლარი გადაიხდა. მაშინ, როცა წინასაარჩევნოდ მმართველი ძალის დახმარება 400-მდე კომპანიამ გადაწყვიტა, მისი მთავარი მონაწილე იყო „ალიანსი საქართველოსთვის“ არც ერთმა იურიდიულმა პირმა არ დააფინანსა, ხოლო არჩევნებში მონაწილე სხვა ოპოზიციურმა პარტიებმა შემოსულობებიდან საერთო ჯამში 13 იურიდიული პირისგან მიიღეს. აქედან 9 – პარტია „მრევლს გადაარჩენს საქართველოს“, 4 კი „ქრისტიან-დემოკრატიულ მოძრაობას“ დაეხმარა.

ამ ფონზე შთაბეჭდავი მმართველი ძალის სარეკლამო დანახარჯებიც 2010 წლის თვითმმართველობის არჩევნებში – მათ 20-ჯერ მეტი თანხა (11 მილიონამდე ლარი) გადაიხდა ფასიანი პოლიტიკური რეკლამისთვის, ვიდრე დანარჩენმა ყველა საარჩევნო სუბიექტმა ჯამში.

საგულისხმოა, რომ 2010 წლის თვითმმართველობის არჩევნებში ნაციონალური მოძრაობის მთავარი პოლიტიკური ოპონენტის (ალიანსი საქართველოსთვის) დასაფინანსებლად თანხა 60-მდე ადამიანმა გაიღო. როგორც აღვნიშნეთ, მათ შორის არც ერთი იურიდიული პირი არ ყოფილა. იმ ფაქტს, რომ 2007 წლიდან მოყოლებული ბიზნესი ძირითადად მხოლოდ „ნაციონალურ მოძრაობას“ ეხმარება, მმართველი პარტია მარტივად ხსნის. ხელისუფლების წარმომადგენლების თქმით, ბიზნესი დაინტერესებულია სტაბილური და ხელისაყრელი გარემოს შენარჩუნებით, რომელიც სწორედ „ნაციონალურმა მოძრაობამ“ შექმნა. ოპოზიციის კი ამ ფაქტს ხელისუფლების მიერ ბიზნესის დაშინებას უკავშირებს.

იკვეთება კიდევ ერთი საინტერესო ტენდენცია: კომპანიები, რომლებიც ნაციონალური მოძრაობის ყულაბაში სოლიდურ თანხებს სტაბილურად რიცხავდნენ, ხშირად იმარჯვებდნენ სახელმწიფო შესყიდვების მიზნით გამოცხადებულ ტენდერებში და ამით ასევე სოლიდურ მოგებას ნახულობდნენ.

მმართველი პარტია მოწოდებს ხელმძღვანელ უმრავლესობის ფინანსურ პრობლემებს

ორგანიზაციამ „საერთაშორისო გამჭვირვალობა – საქართველო“ 19 სამთავრობო უწყების შესყიდვები გადაამოწმა. ირკვევა, რომ 2007-2010 წლებში „ნაციონალური მოძრაობის“ ანგარიშზე 46-მა კომპანიამ 3 მილიონამდე ლარი შეიტანა. ამავე პერიოდში სახელმწიფო შესყიდვებით სახელმწიფოსგან ამ კომპანიებმა 32 მილიონ ლარამდე მიიღეს. ამ კომპანიებს შორის არიან „ტოიოტა ცენტრი თბილისი“, „თეგეტა მოტორსი“, „ალტა“, „ალგორითმი“, „ავერსი“, „ჯეოსელი“, „სარკე კონსალტინგი“, „პოპული“, „ნიუენერჯი“, „არსი“, „გლობალ ერთი“, „პე ეს პე“, „ჯი პი სი“, „გზამშენი-4“ და ა.შ.

კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი დეტალი, რომელიც გამოძიების პროცესში გამოიკვეთა, ნაციონალური მოძრაობის შემომწირველთა სიაში არსებული უზუსტობები, შეიძლება ითქვას, ყალბი მონაცემებია. ფიზიკური პირების ნაწილმა, რომლებმაც „ნაციონალური მოძრაობას“ თანხა შესწირეს, ამის შესახებ თავადაც არ იცოდნენ. ლევან სოხიაშვილი უმუშევარია. ოფიციალური მონაცემებით, მან ნაციონალურ მოძრაობას 20 000 ლარი გადაურიცხა, თუმცა, ამის შესახებ მისთვის ცნობილი არ იყო. ზვიად მოხევიშვილს, რომელიც სოფელ მისაქციელში ცხოვრობს, ნაციონალურ ყულაბაში 30 000 ლარი გადაურიცხავს, რასაც თავადაც არ უარყოფს, თუმცა მისი მეუღლე ამ ფაქტით გაოცებულია, რადგან მოხევიშვილი რკინიგზაზე დაცვის სამსახურში მუშაობს და მისი შემოსავალი ასეთი თანხების გაღების საშუალებას არ იძლევა.

2011 წლის ოქტომბრიდან, ანუ მას შემდეგ, რაც ხელისუფლებას მილიარდერი ბიძინა ივანიშვილი დაუბრუნებდა

და არჩევნებში მონაწილეობა გადაწყვიტა, სასწრაფო წესით შეიცვალა კანონმდებლობა და იურიდიულ პირებს პარტიების დაფინანსება აკრძალა. როგორც ექსპერტები ვარაუდობენ, მმართველ ძალას შეეზღო მონაწილეობა მათთვის მეთოდი არ გამოეყენებინა და ივანიშვილის მფლობელობაში არსებული კომპანიების შეიღობილი კომპანიებით ახალ ოპოზიციურ გაერთიანებას თანხები არ მიეღო. მართალია, ფიზიკურ პირებს 30 000 ლარის ნაცვლად პარტიისთვის 60 000 ლარის შეწირულობის გაკეთების უფლება მიეცათ, მაგრამ, ამავდროულად, ფიზიკური პირის შემოსავლების კანონიერების შემოწმების უფლება კონტროლის პალატის აუდიტის სამსახურს დაევა. ეს სამსახური პრაქტიკულად გახდა სადამსჯელო რგოლი პოლიტიკურ ოპონენტებთან ბრძოლაში. კანონმდებლობით დადგინდა, რომ უკანონო შემოსულობა პირველ ჯერზე შემოსავლების ოდენობის სუთმაგი, ხოლო მეორე ჯერზე ათმაგი ოდენობით განისაზღვრებოდა. ამავდროულად, ჯარიმდებოდა როგორც თანხის ჩამრიცხავი, ანუ ფიზიკური პირი, ასევე მიმღები, ანუ პარტია.

საარჩევნო პერიოდის განმავლობაში მმართველი პარტიის მთავარი ოპონენტისა და მათი შემომწირველების დაჯარიმებებმა ისეთი ტენდენცია მიიღო, ბევრი კურიოზული შემთხვევა დაფიქსირდა.

საერთო ჯამში ბიძინა ივანიშვილის ჯარიმების მოცულობამ 300 მილიონ ლარს გადააჭარბა. დაჯარიმდა ასევე უმრავლესობის მონაწილე, რომლებმაც თანხები „ქართული ოცნების“ ანგარიშზე ჩარიცხეს. უმრავლესობას, ჯარიმის არგადანდის გამო დაუფადაღეს და აუქციონზე გაუყიდეს ქონება...

ყველა ისტორიის განხილვა თავისთავად შეუძლებელია და საჭიროებასაც არ წარმოადგენს, მაგრამ თვალსაჩინოებისთვის მოვიყვანთ ერთ მათგანს:

ბიძინა ივანიშვილის ძმის კომპანია „გლობალ ტივი“ დაიწყო ახალი პროექტი, რომელიც მოსახლეობისთვის სატელევიზიო თვითმმართველობის დაფინანსებას ითვალისწინებდა. ეს აუდიტის სამსახურმა პოლიტიკური ოპონენტის მიერ ამომრჩევლის მოსყიდვად ჩათვალა და ბიძინა ივანიშვილი 75 მილიონ ლარით დააჯარიმა.

ივანიშვილმა ჯარიმა არ გადაიხადა, რის გამოც აღსრულების ბიურომ მის მფლობელობაში არსებული ბანკი „ქართუ“ აუქციონზე გასაყიდად გაიტანა.

ბანკი აუქციონზე არ გაიყიდა და ხელისუფლებამ მიიღო გადაწყვეტილება ბანკი, ჯარიმის ამოღებამდე სახელმწიფო მმართველობაში გადასულიყო.

ხელისუფლებამ დანიშნა ბანკის დროებითი ადმინისტრაცია. ახალმა ადმინისტრაციამ თანამდებობიდან გაათავისუფლა ბანკის პრეზიდენტი და კომპეტაციის სახით აუნაზღაურა 3 თვის ხელფასის ოდენობა, ჯამში 20 ათასი ლარი. ბანკის პრეზიდენტმა ამ 20 ათასი ლარიდან 15 ათასი შეიტანა „ქართული ოცნების“ ანგარიშზე. კონტროლის პალატის აუდიტის სამსახურმა ჩათვალა, რომ ეს იყო უკანონო შემოსულობა, რადგან ბანკის პრეზიდენტს ამ ოდენობის შემოსავალი არ ჰქონდა და დააჯარიმა 75 ათასი ლარით. მიუხედავად იმისა, რომ დაჯარიმებულმა სასამართლოს წარუდგინა ოფიციალური დოკუმენტი, რომლის მიხედვითაც მას 20 ათასი ლარი, როგორც სამსახურიდან გათავისუფლების კომპენსაცია ხელისუფლების მიერ ბანკში დანიშნულმა დროებითმა ადმინისტრაციამ ჩაურიცხა, სასამართლომ ჩათვალა, რომ დაჯარიმებულმა ვერ დაასაბუთა მისი შემოსავლების კანონიერება და აუდიტის სამსახურის დადგენილება ძალაში დატოვა...

ასეა თუ ისე, საქართველოში პოლიტიკური პარტიების დაფინანსების საკითხი ისევ მოუგვარებელია. ხელისუფლება ყველა ბერკეტს იყენებს იმისათვის, რომ მმართველმა ძალამ მიიღოს თანხები და, ამავდროულად, დაფინანსების ყველა გზას უჭერს ოპოზიციას. ეს, რა თქმა უნდა, ქმნის არაკორუპტიულ გარემოს და ხელს უშლის არჩევნების სამართლიან გარემოში ჩატარებას.

ნათია ორველაშვილი, ჟურნალისტიკური გამოძიება მომზადებულია დანიური საგამომეხო ორგანიზაცია SCOP-ის მხარდაჭერით

ინიციატივა

საინიციატივო ჯგუფის წევრები რეპტორს მიმართავენ

რამდენიმე დღეა ივანიშვილის სახელისუფლებო თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ყოფილი პროფესორთა ინიციატივით ჩამოყალიბდა პოლიტიკური ნიშნით დევნილ და უსამართლოდ გათავისუფლებულ პროფესორთა უფლებების დაცვის საინიციატივო ჯგუფი, რომლის შემადგენლობაშიც არიან თსუ-ს ყოფილი პროფესორები: ხათუნა ჩარკვიანი, ლევა გაფრინდაშვილი, თამარ კვიციანი, გიორგი გვიციანი, აგულია დავითიანი, ნინო გვერტაძე, მერაბ ტურაგა, გოჩა მამულაშვილი, მარიამ ცაიანაშვილი, მკაე კვაჭაძე, ერეკლე ასტახიშვილი, ნინო მიქიაშვილი, ეკა ჩოხელი, რუსუდან სეთურაძე, ასევე სტუდენტური მოძრაობის წარმომადგენლები ლევან ლორთქიფანიძე, სანდრო ცაგარელი.

მათი უფლებების აღდგენისა და დაცვის მიზნით. საინიციატივო ჯგუფი, განათლების მინისტრის გიორგი მარგველაშვილის ამა წლის 30 ოქტომბრის მიმართვის შესაბამისად, სადაც მინისტრი მხარეებს მოუწოდებს, რომ უახლოეს 2-3 კვირაში მოხდეს ყველა შესაძლებლობის გამოყენება და საერთო ენის გამოხატვა, რათა დაიწყოს თანამშრომლობა და საგანმანათლებლო დაწესებულებებში არსებულმა დატვირთვა არ გადაინაცვლოს სასამართლო უწყებაში, გეგმავს თსუ-ს რექტორთან ბატონ ალექსანდრე კვიციანიშვილთან შეხვედრას, თსუ-ში შექმნილი მდგომარეობის გაანალიზებისა და კონკრეტული გადაწყვეტილებების მიღების მიზნით.

საინიციატივო ჯგუფი რექტორთან გამართული შეხვედრისა და მიღებული შედეგების შესახებ ინფორმაციას მიაწვდის განათლების მინისტრს, რომელიც პირადად გაუწევს კონტროლს მიმართვაში გაუხერხებელი ინიციატივის შესრულებას.

საინიციატივო ჯგუფის მიზანია კოორდინაცია გაუწიოს „ვარდების რევოლუციის“ შემდგომ ნაციონალური ხელი-სუფლების მიერ პოლიტიკური ნიშნით დევნილი და უსამართლოდ გათავისუფლებული პროფესორების მოძრაობას,

ინფორმაცია

შვილის ნაშაპი აღაშაპულა

პოლიციის მკვლელობაში მსჯავრდებულის რატი რეზიაშვილის დედა მარინა ქებაძე მისი შვილის წამებაში ვლადიმერ ბუდუკაძეს და ვანო მერაბიაშვილს ადანაშაულებს. როგორც მარინა ქებაძემ განაცხადა, მისმა შვილმა მთავარი პროკურორის სახელზე ცოტა ხნის წინათ გააგრძელა განცხადება, სადაც საუბრობს როგორ აწამებდნენ მას საბატაროში ვლადიმერ ბუდუკაძე და სხვა მაღალჩინოსნები.

როგორც რატი რეზიაშვილის დედა ამბობს, მისი შვილი 48 საათის განმავლობაში დევნილ მკვლელთა მიერ იყო. მისი თქმით, სასტიკი, მუდმივი წამების გამო მისი შვილის ჯანმრთელობის მდგომარეობა უმძიმესია. მარინა ქებაძის განცხადებას თან ახლავს რეზიაშვილის ჩვენება, რომელიც მოგოლილია, თუ როგორ აწამებდა მას ციხის ზედაზენედელო ვლადიმერ ბუდუკაძე, მწამებელთა შორის იყვნენ მაღალჩინოსნებიც, რომელთა ვინაობასაც რატი დავითიანის დასასხელებს. ჩემი მოთხოვნა, დაიწყო გამოძიება რატი უდანაშაულობის დასამტკიცებლად და ასევე იმ პირობის დასადასტურებლად, რომლებიც წლებს მანძილზე ჩემს შვილს აწამებდნენ – აცხადებს მარინა ქებაძე. რატი რეზიაშვილი პოლიციის მკვლელობის პრაიდებით 2009 წელს დააკავეს. მას 30 წელი აქვს მისწავლილი.

ტაკაო ფუჯინამი

ბას ულ წელს იაპონიაში მომხდარმა მიწისძვრამ კიდევ ერთხელ განაცვიფრა და ააღაპრა მსოფლიო ამ იდუმალი და უნიკალური ხალხი. იაპონელები კი, როგორც მათ სჩვევიათ, დროს არ კარგავენ და შანსს არ უშვებენ ხელიდან, რომ მათზე ალაპარაკებული მსოფლიო კიდევ უფრო მეტად დააინტერესონ თავიანთი თვითმყოფადი კულტურითა და უნიკალურობით.

სწორედ ამ მისიით და, როგორც თვითონ მიიჩნევენ, მოვალეობით ეწვია თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ტოკიოს უნივერსიტეტის კულტურული ანთროპოლოგიის პროფესორი, ბატონი ტაკაო ფუჯინამი. 2 ნოემბერს მან საკმაოდ ვრცელი ლექცია წაიკითხა იაპონიის ისტორიაზე და იაპონიაში გავრცელებულ რელიგიებზე. ლექციას დაესწრნენ როგორც სტუდენტები, ასევე პროფესორ-მასწავლებლები და ჩვენი საზოგადოების წარმომადგენლები, რომლებიც მუდამ თვალყურს ადევნებენ იაპონიას და შორიდან ეტრფიან მას. ეს ლექცია გაიმართა იაპონიასა და საქართველოს შორის დიპლომატიური ურთიერთობების დამყარების მე-20 წლისთავისადმი მიძღვნილ საიუბილეო ღონისძიებათა ფარგლებში და საქართველოში იაპონიის საელჩოს მიერ იყო ორგანიზებული. ლექციის შემდეგ პროფესორ ფუჯინამის ინტერვიუ ვთხოვეთ, რაზეც ის თავაზიანად დაგვთანხმდა.

— იაპონელები ანდა ზის თანახმად „ჯიშინ-კამინარი-კაჯი-ოიაჯი“, ყველა ადამიანს უნდა ეშინოდეს მიწისძვრის, ქვეა-ქუხილის, ცეცხლის და მამის. იაპონიის გეოგრაფიული მდებარეობიდან გამომდინარე, იაპონელები სტიქიური უბედურებისთვის მუდმივ მზადყოფნაში არიან. როგორ აისახება ეს ჩვეულებრივი იაპონელის ყოველდღიურ ცხოვრებაზე?

— ეს მნიშვნელოვანი კითხვაა და ამავე დროს ჩვეულებრივიც. შემოძლია მარტივად გიპასუხოთ: სტიქია ძალიან დიდ ზეგავლენას ახდენს იაპონელის ცხოვრებაზე, თუმცა ასეთი პასუხი კლიშეა. სტიქიური უბედურებები იმდენად შერწყმულია იაპონელის ყოველდღიურ ცხოვრებასთან, რომ დიდი ყურადღება არ მიმიაქცევია, რა ზეგავლენას ახდენს იგი იაპონელის მენტალიტეტის ჩამოყალიბებაზე. იაპონიაში ხშირად არის მიწისძვრები, ტაიფუნები, რაც, მისი გეოგრაფიული მდებარეობით არის გამოწვეული. ვფიქრობ, ეს იაპონელის მენტალიტეტის განმსაზღვრელი ფაქტორია. ალბათ, გაგვიჩვენათ იაპონური თხზულება „ჰოჯოკი“ („ჩემი ქობის ჩანაწერი“), დანერგილი 1212 წელს კამონო ჩომის მიერ, რომელიც ბუდისტური ბერი გახდა, მთებში დასახლდა და აღწერა ის უბედურებები, რაც კოტოს მიწისძვრას მოჰყვა — თ. ნ. XIII საუკუნის ეს ნაწარმოები გვეუბნება, რომ ცხოვრება ძალიან არამყარია. „ჰოჯოკი“ ყველა იაპონელმა იცის, სკოლაში ისწავლება. სტიქიური უბედურებები, გარდა იმისა, რომ მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს იაპონელის მენტალიტეტზე, აისახება ჩვენს ყოველდღიურ ცხოვრებაზე, სოციალურ დიზაინსა თუ ინფრასტრუქტურაზე. თუმცა, ისეთი მიწისძვრა, როგორც 2011 წლის 11 მარტისა იყო, ცხოვრებაში ერთხელ ან ორჯერ ხდება. ეს დაახლოებით 50-წლიანი ციკლია. მე მასობრივ 1960 წელს ნაგოიაში მომხდარი ტაიფუნი, რომელსაც ათასობით ადამიანის სიცოცხლე ემსხვერპლა. მას შემდეგ ბევრი რამ შეიცვალა, ინფრასტრუქტურა განვითარდა და ჩვენ უფრო მომზადებული შევხვდით შარშანდელ სტიქიას. თუმცა ვიცით, რომ მსგავსი კატასტროფა კიდევ განმეორდება და მაშინ გამოჩნდება, რომ ჩვენი მზადყოფნა მინიმუმ უძღურა ამგვარი სტიქიის წინაშე. ეს სიტყვებიც კლიშეა, მაგრამ რეალურად მართლა ასეა. მეცნიერები მუდმივად ვიკვლევთ ამას, მაგრამ მე ორმოცწლიანი კვლევების შემდეგ დავასკვნებ, რომ ყველა კვლევა საბოლოოდ მაინც ჩვეულებრივი ხალხის ნათქვამსა და შეხედულებას ადასტურებს.

— ლექციაზე ახსენეთ, რომ მსოფლიო იაპონელებშია. რას გულისხმობთ ამაში? როგორია, იყო იაპონელი და იცოდეთ, რომ მთელი მსოფლიო მიგიჩნევს იდუმალი და უნიკალურ ვერსად?

— ეს ხუმრობით ვთქვი, თუმცა, მთლად ხუმრობა არაა. მე მართლა ვფიქრობ, რომ მსოფლიო იაპონელებშია და ეს ჩვენი ისტორიიდან გამომდინარეობს. რომ ავიღოთ, მაგალითად, მე-17-18 საუკუნეების ედო (ტოკიოს ძველი სახელწოდება — თ. ნ.), ურბანული ცხოვრება იქ ძალიან გავითარებული იყო. იყვნენ გეიშები, არსებობდა გართობა და ისეთი რაღაცები იყო დამუშავებული, რაც დასავლურ სამყაროში იკრძალებოდა. ის, რაც დასავლეთში გასულმა საუკუნემ მოიტანა, იაპონიაში ეს დიდი ხნის წინ გაიარა. სწორედ ამიტომ მივიჩნევ, რომ დასავლური ქვეყნები ახლა იაპონიისთვის განიცდიან. მაგალითად შეიძლება მოვიყვანო მანგა. არაიაპონელები ჯერ კარგად ვერ ახალი ზებენ ამ სიახლეს. ეს არ არის მხოლოდ სურათები და ისტორია. მანგა ლიტერატურის ახალი ჟანრია, რომელმაც მტკიცედ მოიკიფა ფეხი მთელ მსოფლიოში. მე ვთვლი, რომ მანგა 21-ე საუკუნის ავანგარდული ხელოვნებაა, ისეთივე

იდუმალი იაპონელები მიწისძვრის უბედობ

„ჯიშინ-კამინარი-კაჯი-ოიაჯი“

მნიშვნელოვანი, როგორც თანამედროვე პოეზია, თეატრი და სხვ. დღეს იაპონიიდან ძალიან ბევრი რამ შემოდის დასავლურ კულტურასა და ცივილიზაციაში და სწორედ ეს მამლევს იმის საფუძველს, მოვიჩინო, რომ მსოფლიო იაპონელებშია. — თქვენ გვესაუბრებთ იაპონიის წარსულსა და რელიგიის ისტორიაზე იაპონიაში. როგორ აისახა 250-წლიანი იზოლაცია იაპონელი ერის ფორმირების პროცესზე? რა არის იზოლაციის დადებითი და უარყოფითი მხარეები?

— იზოლაციის პოზიტიური ასპექტი სტაბილურობა და ასევე განსაკუთრებული ხედეა იმისა, თუ როგორ უნდა იყოს ადამიანი ბედნიერი. ხელოვნება იაპონიაში არ ნიშნავს გენიოსების და დიდოსტატების მიერ შექმნილ ნამუშევრებს. იაპონური ხელოვნება ჩვეულებრივი ხალხის შემოქმედების პროდუქტია. ასეთია იკებანა — ყვავილების შეკონვის ხელოვნება; ასეთია სადო — ჩაის ცერემონია; ასეთია ძიუდო — საბრძოლო ხელოვნება და სხვა. ეს ყოველივე სწორედ იზოლაციის შედეგია. კუნძულებზე ჩაკეტილი, ერთადერთ ენაზე მოლაპარაკე ადამიანები ხელოვნების მემკვიდრეობით აფართოებდნენ თავიანთ თვალსაზრისს. მრავალწლიანი იზოლაციის ნეგატიური ასპექტი კი ისაა, რომ ეს ხელოვნება არ გასცილება იაპონიის კუნძულებს. ეს რომ მომხდარიყო, იაპონური ხელოვნება და ზოგადად კულტურა ისეთი საყოველთაო ფასეულობების დარი იქნებოდა, როგორცაა, მაგალითად, დემოკრატია, თანასწორობა ან კეთილდღეობა, რომლებიც, დასავლური ცივილიზაციების მიერაა შექმნილი. მაგრამ იაპონური კულტურა ძალიან არის შერწყმული იაპონიის თვითმყოფადობასთან, მის ბუნებასთან და უაღრესად ინდივიდუალურია. ის ვერ გახდებოდა და ვერ გახდება საყოველთაო. მაგრამ გლობალიზაციის შედეგად, დღეს ბევრი ჩამოდის იაპონიაში, იაპონური კულტურა გადის კუნძულების გარეთ, და ახლა უკვე მთელი შესაძლებლობა იმისა, რომ ყველასთვის ხელმისაწვდომი გახდეს ჩვენი კულტურული მონაპოვარი. თავის დროზე ჩვენ ბევრი მივიღეთ ჩინეთიდან თუ

დასავლეთ ვეროპიდან, ახლა კი დადგა დრო, სხვებს გაეუზიაროთ ის, რაც გვაქვს. — რამ განაპირობა ამ თემებზე ლექციის წაკითხვის საჭიროება სწორედ ახლა და სწორედ საქართველოში?

— ეს იაპონიის საგარეო საქმეთა სამინისტროს გადამწყვეტილება იყო. მიწისძვრის შემდეგ იაპონია ყურადღების ცენტრში მოექცა. ამან გააჩინა საჭიროება, რომ უფრო ახლოს გაგვეცნო სხვა ქვეყნებისთვის იაპონია და იაპონელები. ჩემთვის ამ თემებზე საუბარი ძალიან კარგი შესაძლებლობაა, ჩავუღრმავდე იაპონიას. მე ვსწავლობდი საფრანგეთში, შემდეგ ბრიტანეთში და ვთვლიდი, რომ იაპონია არცთუ ისე განსხვავებულია სხვა ქვეყნებისგან, თუმცა ახლახან მივხვდი, რომ ეს ასე არაა. და ისევ რიგითი ადამიანი

ნების აღქმას, ასე ვთქვათ, კლიშეს დავეთანხმები და ვიტყვი, რომ იაპონია მართლაც უნიკალური ქვეყანაა. პენსიაზე გასვლის შემდეგ, მარტივად მოყოლებული, მე რამდენიმე ასეთი ლექცია ჩავატარე იაპონიასა და ჩინეთში. იაპონიისადმი ინტერესი განსაკუთრებით გაიზარდა იაპონური ეკონომიკური ბუმის პერიოდში. ბოლო ხანებში წინ ჩინეთი წამოვიდა და საყოველთაო ინტერესმა ახლა ჩინელებისკენ გადაინაცვლა. ასეთი გამოთქმაც კი გაჩნდა დასავლურ საზოგადოებაში: „იაპონიის დრო გადის“. ასეთ ფონზე ჩემთვის ძალიან საპატიოა და სასიამოვნო მოვალეობად მიმაჩნია წარვუდგინო იაპონია სხვა ქვეყნებს. სადღესოდ ისევ იზრდება ინტერესი ჩვენს მიმართ, არის იაპონიის ახალი ბუმები მისი პოპ კულტურის სახით და ჩვენთვის აუცილებელია ამ ყველაფრის გამოყენება ქვეყნის პოპულარობისთვის. რატომ საქართველო? როგორც მოგახსენებ, ეს იაპონიის საგარეო საქმეთა სამინისტროს გადამწყვეტილებით მოხდა. ჩემთვის ძალიან სასიამოვნოა, რომ მომეცა საშუალება ქართული საზოგადოებისთვის წარმოემდგინა ჩემი ქვეყანა. სამწუხაროდ, საქართველოზე ბევრი არაფერი ვიცი, მხოლოდ 12 საათია, რაც ჩამოვფრინდი. * * *

ლოში იაპონიის საელჩოს კულტურის ატაშე, ბატონი ნორიჰიკო ნაკამურა. სწორედ მან გვიპასუხა შეკითხვაზე, თუ რატომ აირჩია იაპონიის საგარეო საქმეთა სამინისტრომ საქართველო. — წელს ჩვენ იუბილე გვაქვს, საქართველო და იაპონიის შორის დიპლომატიური ურთიერთობები 1992 წლის 3 აგვისტოს დამყარდა და 2012-ში 20 წლისთავს ვზეიმობთ. სწორედ ამან განაპირობა პროფესორ ფუჯინამის საქართველოში ჩამოსვლა, — გვითხრა მან. * * *

— ცნობილია, რომ იაპონელები ემოციებს ნაკლებად გამოხატავენ, რაც ისევე და ისევე მათ ტრადიციებსა და რელიგიას უკავშირდება. როგორია იაპონელებისთვის სხვა ეროვნების ხალხი? გაქვთ თუ არა რაიმე განსაკუთრებული სირთულეები სხვა ხალხებთან ურთიერთობისას?

— იაპონელთა აზროვნება განსხვავებული არ არის სხვა ხალხთა აზროვნებისაგან. განსხვავებულია გამოხატვის ფორმა. რეალურად გამოხატვაზე უფრო მნიშვნელოვანი გავებაა. იაპონიაში გაცილებით მნიშვნელოვანია, სწორედ გაუგო თანამოსაუბრეს, ვიდრე ის, თუ რას ამბობ შენ თავად. როდესაც ორი იაპონელი საუბრობს, ორივე ცდილობს, ამოიცნოს და მიხვდეს, რის თქმას აპირებს მისი თანამოსაუბრე. თუ მე და თქვენ წინასწარ სწორად ამოვიცანით ერთმანეთის სათქმელი, მაშინ გამოხატვის მნიშვნელოვანი კლუბულობს და ბევრი ლაპარაკი აღარ არის საჭირო. კომუნიკაციის ამ ტექნიკაზე ვარჯიში, ჩემი დაკვირვებით და არა კვლევების მიხედვით, გოკონებში 10 წლიდან იწყება, ბიჭების შემთხვევაში კი უფრო გვიან — 11-12 წლის ასაკში. ამ ასაკში ისინი უკვე ცდილობენ, არ დაუშვან სუბლემური შეცდომები სუბლემური კითხვის დასმით. უცხოელებთან ურთიერთობისას კომუნიკაციის ამგვარი ფორმა ნაკლებად მუშაობს, ამიტომ ითვლება, რომ იაპონელებთან კომუნიკაცია ხანდახან საკმაოდ რთულია. როდესაც უცხოელები და იაპონელები ერთ მაგიდას უსხედან, ხანამ ჩვენ პირს გავაღებთ, უცხოელი ლაპარაკს იწყებს და ხანამ ჩვენ გავიზარებთ მის ნათქვამს და რამის თქმას დავაპირებთ, საუბრის თემა უკვე შეცვლილია! საბოლოოდ კი შეიძლება ისე მოხდეს, იაპონელმა ერთი სიტყვის თქმაც ვერ მოახერხოს. თუმცა, ახლა ეს ტენდენცია ცოტათი იცვლება. ჩემ უნივერსიტეტშიც, რომელიც ერთ-ერთი საუკეთესოა იაპონიაში, ასე ხდება. სტუდენტები არ ლაპარაკობენ, არ გამოხატავენ თავიანთ მოსაზრებებს. არავის უნდა, დასვას კითხვა და, მით უმეტეს, იყოს პირველი. საკუთარი აზრის არგუმენტატი და იმაზე ფიქრი, თუ რას ფიქრობს სხვა, იაპონური მენტალობის საკმაოდ ნეგატიური მხარეა. რატომ ნეგატიური? იმიტომ, რომ არ არის კრეატიული. ესეც იზოლაციისგან გამომწვეული ნეგატიური ასპექტია. — საქართველოს გარდა კიდევ სად აპირებთ ამ ლექციის წაკითხვას და რა კრიტერიუმებით შეირჩია ეს ქვეყნები?

— საქართველოში მხოლოდ სამ დღეს დავრჩები. რადგან საქართველოსთან გეოგრაფიულად ახლოსაა აზერბაიჯანი და თურქეთი, ლექციას სწორედ ამ ორ ქვეყანაში წავიკითხავ. ორი ლექცია მექნება აზერბაიჯანში და ოთხი თურქეთში. ასე დასრულდება ჩემი 11-დღიანი მოგზაურობა ამ რეგიონში და კვლავ იაპონიაში დავბრუნდები. * * *

ინტერვიუ უკვე მომზადებული იყო დასაბეჭდად, როდესაც პროფესორმა ფუჯინამი კიდევ ერთი ლექცია გამართა, ამჯერად — თბილისის თავისუფალი უნივერსიტეტში და აუდიტორიის დიდი ინტერესიც გამოიწვია. იმედია, ჩვენ მეზობელ ქვეყნებშიც ასეთივე წარმატებით ჩაივლის იაპონიის გაცნობის პროცესი.

იაპონიის საელჩო საქართველოში კი აგრძელებს საიუბილეო ღონისძიებებს და „იაპონური შემოდგომის“ ფარგლებში კიდევ რამდენიმე სასიამოვნო დღეს გვართულებს: 9 ნოემბერს კინოთეატრ „რუსთაველში“ იაპონური კინოს ფესტივალი გაიხსნება, რომელიც 11 ნოემბრამდე გასტანს. 17 ნოემბერს მიხეილ მესხის სახელობის სტადიონზე დაგეგმილია ქართველ და იაპონელ მორაგბეთა ამხანაგური მატჩი. 23 ნოემბერს კი იაპონური დოლების — „გუდაიკოს“ კონცერტი გაიმართება, რომელსაც ამერიკაში დაბადებული სახელგანთქმული იაპონელის ლეონარდ გეტოს ანსამბლი წარმოგიდგენს. კონცერტი გრანბოუდოვის სახელობის დრამატულ თეატრში გაიმართება და დასრდება თავისუფალი იქნება.

ფილოსოფოსის თვალთ

გეოგრაფია ქართული...

დიდი უცნაური და შეუცნობელი სუბიექტები გახლავთ ეს ჩვენი ვერცხვად დაბრუნებული ფილოსოფოსები...

თავდენ ქვეყანას, შეცდომები მაინც არ დაუშვიათ?

როგორ არ დაუშვიათ. ჩემი დაკვირვებით, მათი მთავარი შეცდომა ის იყო, რომ ზედმეტად დემოკრატიულები იყვნენ.

რა მიგაჩნიათ „ზედმეტ დემოკრატიად“? ის, რაც სასამართლოებში, პროკურატურებში, ციხეებსა და სკოლებში ხდებოდა? სხვა თუ არაფერი, ის მაინც არ გახსოვთ, წინასწარჩვენი პერიოდში „სხავარად მოაზროვნეებს“...

როგორ არა, კახი კალაძეს რომ ქვეები დაუშინეს, მათ ფაქტზე (ფაქტს მე ყოველთვის ვაღიარებ) აკი სასამართლომაც იმსჯელა.

მერედა ვინ დაადანაშაულეს? ისევე ისინი დაიჭირეს, ვისაც თავები გატეხილი ჰქონდათ.

სხვანაირად მოსამართლე ვერც მოიქცეოდა. ქვეების მსროლელს, ჩემო კარგო, მოსამართლე ვერაფრით მიაგნებდა, გატეხილი თავები კი თავისთავად მოიცავდა იმის ნივთმტკიცებას, რომ ეს უკანასკნელი მასობრივ არეულობაში უჭყველად მონაწილეობდა(!).

ჰო, - დაუდასტურეთ თქვენთვის ნამყარმა, - ნაცებს რომ დემაგოგიის დიდი ნიჭი აქვთ, ამას დღეს ყველა აღიარებს.

არ გედავებთ, - დაეთანხმა გამარჯვებულის რიხით ფილოსოფოსი, - დემაგოგია ოდითგანვე პოლიტიკოსთა პოზია და ამას ვერც ქართველები გავიქცევით. ამიტომ, ვფიქრობ, არ ღირს „ნაც-მოვლები“ და „მეოცნებეები“ ერთმანეთს შევაჯიბროთ, რათა გავიგოთ, მათგან რომელი უფრო მეტი დემაგოგია.

ვერაფერს იტყვი, დემაგოგიის მხრივ ნაცმოვლებს ისეთი აშკარა უპირატესობა აქვთ, რომ ფილოსოფოსს ექსპერტს ვერასდროს გამოედავებო. რაც შეეხება თავად გია ნოდის დემაგოგიას, ამან ჩემდაუნებურად ძველად ხალხში გავრცელებული ერთი ანეკდოტური ამბავი გამახსენა: თურმე ერთი სტუდენტი, რომელიც ფილოსოფიის ფაკულტეტზე სწავლობდა, სოფელში არდადეგებზე ჩასული მამამისს უმტკიცებდა, ეს მრგვალად მოხარული ქათამი, რომელიც დედაჩემმა ეს-ეს არის სუფრაზე მოგვართვა, ერთი კი არა, ფაქტობრივად, ორი. დაქვეებულმა მამამ შეიღს თავლი გაუსწორა და უთხრა: - აბა კარგად დააკვირდი, მართლაც ორია თუ გვიყენებო. არა, ნამდვილად ორი. მაშინ ჩემო ფილოსოფოსო ვაჟკაცო, მე ამ ქათამს გეახლები, შენთვის კი მეორე დამითმო.

როგორც ჩანს, ჩვენს ფილოსოფოსს ექსპერტსაც (გია ნოდიაზე მოგახსენებთ) თუ ჭკუაზე არ მობრძანდა, დემაგოგიაში გამარჯვებულ ნაცებთან ერთად, იმ „მეორე ქათამის“ შეხრამუნება მოუწევს.

ოტია ჩართოლანი

მეცნიერული მონაცემები

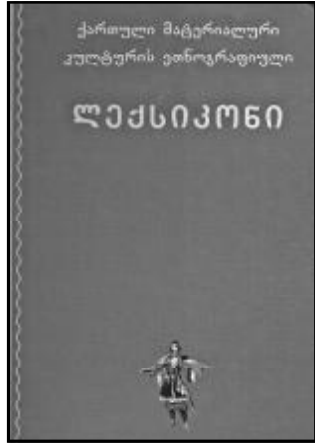
საერისკასო პალი მოიხადეს

ქართული ხალხის ეპიკური ქალაქის ლექსიკონი საბანკო

ქვეყანა ცდილობს სრულყოფილად წარმოაჩინოს თავისი ეთნოკულტურული მემკვიდრეობა, ეთნოგრაფიული ლექსიკონიც სწორედ ამ მიზანს ემსახურება. იგი ქართველი ხალხის ეპიკური მიღწევების წარმომჩენით ცხადყოფს საქართველოს როლსა და ადგილს მსოფლიოს ხალხთა ცივილიზაციაში.

ეთნოგრაფიულ ტერმინთა თავმოყრისა და თანამედროვე მეცნიერების დონეზე ახსნის რთული ამოცანა შეასრულა საქართველოს ეროვნული მუზეუმის, ეთნოგრაფიისა და ისტორიის დეპარტამენტის პროფესორმა ეთნოგრაფმა გ. ჩიტაიამ და სამეცნიერო ხელმძღვანელს ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორს, პროფ. ელდარ ნადირაძეს. იგი ქართველ ეთნოგრაფთა საშუალო თაობის წამომადგენელია, რომელმაც თავისი ნიჭით, ცოდნით, შრომისმოყვარეობითა და კანონგრაფიის ბიბლიოგრაფიით „და ა. შ. მართალია, ამ ამოცანის განხორციელება ვეღარ მოასწრო, მაგრამ გაყვარწმუნა იმ მიზნის გამარჯვებისა, რომელსაც მთელი ცხოვრება შესწირა და თავისი ალბრდილების ერთგულების იმედი.

გ. ჩიტაიას გარდაცვალებიდან 26 წლის შემდეგ, მისი სურვილების აღსრულების მოწმენი გავხდით. ჯერ ბ-ნ გიორგის ერთგული მონაფის პროფ. ჯულიეტა რუხაძის ხელმძღვანელობით, ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის ეგიდით გამოდის „ქართული ეთნოგრაფიის ბიბლიოგრაფია“. შემდეგ, დაახლოებით ათეული წლის შრომის შედეგად საქართველოს ეროვნული მუზეუმის, ისტორიისა და ეთნოგრაფიის დეპარტამენტმა გამოსცა „ქართული მატერიალური კულტურის ეთნოგრაფიული ლექსიკონი“ (608 გვ.) 2086 ტერმინით. ორივე ნაშრომი გ. ჩიტაიას ხსოვნას მიეძღვნა. ეთნოგრაფთა მრავალრიცხოვანმა კოლექტივმა ამით მიაგო მისაგებელი თავის მოღვაწესა და მასწავლებელს.

ქართველმა საზოგადოებამ მიიღო „ეთნოგრაფიული ლექსიკონი“, რომელიც ყურადღებას იპყრობს შინაარსის სიხალხით, აღწერითა და მდიდარი საილუსტრაციო მასალით. იგი ქართველი ხალხის ეპიკური კულტურის ვრცელი ტერმინოლოგიური ცნობარია, სადაც თავი მოიყარა მატერიალური კულტურის დარგში მიღწეულმა შედეგებმა და ასახა ქართველი კაცის მიერ საუკუნეების მანძილზე წარმოებული კულტურული ნაღვანის სპეციფიკა. პირველად ეთნოლოგიურ ლიტერატურაში, თითოეული ეთნოგრაფიული ექსპონატი ნაჩვენებია ვიზუალურად და ახსნილია დინამიკაში, ცალკეული კულტურის ელემენტის წარმოშობისა და გავრცელების გზის ჩვენებით. ტექსტების მთავარი ღირსება მისი კომპლექსურობაა, რაც ყოფითი მოვლენების მატერიალური, სოციალური და სულიერი ცხოვრების ერთობლობაში ვლინდება და წარმოაჩენს ეთნოგრაფიული ნივთის როლსა და ადგილს ხალხის ცხოვრებაში. ამ მიმართებით, ლექსიკონი ენციკლოპედიურ ხასიათსაც ატარებს.

ნაშრომი ეკისრება შემეცნებითი, საერთო-საგანმანათლებლო და სასწავლო მნიშვნელობა, მაგრამ მისი ღირებულება უფრო შორს მიდის. მსოფლიოს გლობალიზაციის პერიოდში, როცა ყველა

ქვეყანა ცდილობს სრულყოფილად წარმოაჩინოს თავისი ეთნოკულტურული მემკვიდრეობა, ეთნოგრაფიული ლექსიკონიც სწორედ ამ მიზანს ემსახურება. იგი ქართველი ხალხის ეპიკური მიღწევების წარმომჩენით ცხადყოფს საქართველოს როლსა და ადგილს მსოფლიოს ხალხთა ცივილიზაციაში.

ეთნოგრაფიულ ტერმინთა თავმოყრისა და თანამედროვე მეცნიერების დონეზე ახსნის რთული ამოცანა შეასრულა საქართველოს ეროვნული მუზეუმის, ეთნოგრაფიისა და ისტორიის დეპარტამენტის პროფესორმა ეთნოგრაფმა გ. ჩიტაიამ და სამეცნიერო ხელმძღვანელს ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორს, პროფ. ელდარ ნადირაძეს. იგი ქართველ ეთნოგრაფთა საშუალო თაობის წამომადგენელია, რომელმაც თავისი ნიჭით, ცოდნით, შრომისმოყვარეობითა და კანონგრაფიის ბიბლიოგრაფიით „და ა. შ. მართალია, ამ ამოცანის განხორციელება ვეღარ მოასწრო, მაგრამ გაყვარწმუნა იმ მიზნის გამარჯვებისა, რომელსაც მთელი ცხოვრება შესწირა და თავისი ალბრდილების ერთგულების იმედი.

ქართველმა საზოგადოებამ მიიღო „ეთნოგრაფიული ლექსიკონი“, რომელიც ყურადღებას იპყრობს შინაარსის სიხალხით, აღწერითა და მდიდარი საილუსტრაციო მასალით. იგი ქართველი ხალხის ეპიკური კულტურის ვრცელი ტერმინოლოგიური ცნობარია, სადაც თავი მოიყარა მატერიალური კულტურის დარგში მიღწეულმა შედეგებმა და ასახა ქართველი კაცის მიერ საუკუნეების მანძილზე წარმოებული კულტურული ნაღვანის სპეციფიკა. პირველად ეთნოლოგიურ ლიტერატურაში, თითოეული ეთნოგრაფიული ექსპონატი ნაჩვენებია ვიზუალურად და ახსნილია დინამიკაში, ცალკეული კულტურის ელემენტის წარმოშობისა და გავრცელების გზის ჩვენებით. ტექსტების მთავარი ღირსება მისი კომპლექსურობაა, რაც ყოფითი მოვლენების მატერიალური, სოციალური და სულიერი ცხოვრების ერთობლობაში ვლინდება და წარმოაჩენს ეთნოგრაფიული ნივთის როლსა და ადგილს ხალხის ცხოვრებაში. ამ მიმართებით, ლექსიკონი ენციკლოპედიურ ხასიათსაც ატარებს.

ნაშრომი ეკისრება შემეცნებითი, საერთო-საგანმანათლებლო და სასწავლო მნიშვნელობა, მაგრამ მისი ღირებულება უფრო შორს მიდის. მსოფლიოს გლობალიზაციის პერიოდში, როცა ყველა

ეთნოგრაფიული ტერმინოლოგია და ამავდროს საკვლევი მუშაობისას ავსებდნენ თეთრ ლაქებს. ამით საშვილი შვილი საქმე გაეკეთდა, ქართული ეთნოგრაფიის საძირკველში კიდევ ერთი აგური ჩაიდო. გავა წლები და მისი მნიშვნელობა უფრო ცხადი გახდება, რადგან თანამედროვეობაში ქართველი ხალხის ტრადიციულ ყოფა-ცხოვრებას საფუძველი ეცლება და ამდენად, მისი შესატყვისი ტერმინოლოგია და ვიწროვებას მიეცემა.

ვულოცავ ჩემს კოლეგებს, ეროვნული მუზეუმის ეთნოგრაფთა შესანიშნავ კოლექტივს. მათ არა მარტო მოიხადეს საერისკაცი ვალი, ეროვნულ მუზეუმში უნიკალური და იშვიათი ექსპონატების დაუნჯებითა და შენახვით, არამედ შექმნეს მსოფლიოში არც თუ ისე ფართოდ გავრცელებული ეთნოგრაფიული ლექსიკონი და სათანადოდ წარმოაჩინეს ქართველი ხალხის თვითმყოფელი კულტურა. დღეს, XXI საუკუნის ეთნოლოგიის განკარგულებაშია მნიშვნელოვანი მეცნიერული მონაცემები, რომელიც თანამედროვე ინტენსიური მუშაობის ბაზა და სვალინდელი წარმატებების საწინააღმდეგოა. ამავდროს მადლიერება იმ მეცნიერებს, რომელნიც მხარში ამოუდგნენ ავტორთა კოლექტივის და ამით უდიდესი მხარდაჭერა გამოუცხადეს ეროვნულ მეცნიერებას.

თამილა ცაგარაიშვილი, პროფესორი, ეთნოლოგი, ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი.

ალიან-ჩალიანი

კლინიკის სახელმწიფო საკუთრებაში დაბრუნებას ითხოვენ

ონკოლოგიის ეროვნული ცენტრის თანამშრომლები ხელისუფლებას კლინიკის სახელმწიფო საკუთრებაში დაბრუნებას სთხოვენ.

აღნიშნული მოთხოვნით და წერილობითი განცხადებით მედპერსონალმა საქართველოს ჯანდაცვის სამინისტროს, ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსა და საქართველოს მთავრობას მიმართა. მათი ინფორმაციით, ონკოლოგიის ეროვნული ცენტრი 3 მილიონ დოლარად გაიყიდა. სამი პექტარი მიწის ფართობი და შენობა-ნაგებობები კანადურმა კომპანიამ შეიძინა, რომლის მფლობელიც ჩინელი ვინტეჯერ ჰუანგია. ცენტრი 2010 წელს გაიყიდა, შენობის ნაწილში სარემონტო სამუშაოები უკვე დაწყებულია, რომლებსაც ჩინელი მუშები ასრულებენ. როგორც ონკოლოგიის ეროვნული ცენტრის თანამშრომლები აცხადებენ, ნაციონალური შეკრულების თანახმად, აღნიშნულ სამედიცინო დაწესებულებას 5 წლით უნდა შეუნარჩუნდეს პროფილი, თუმცა ხელშეკრულებაში დაფიქსირებული არ არის, რომ პროფილის შენარჩუნება ონკოლოგიის კუთრით უნდა მოხდეს.

პროფესორ თენგიზ ჩარკვიანის განცხადებით, ონკოლოგიის ეროვნული ცენტრის ფუნქცია დღესდღეობით დაკარგული აქვს, რადგან მოიშალა ისეთი მნიშვნელოვანი მიმართულება, როგორცაა ექიმთა დახელოვნების და გადამზადების სისტემა, სტუდენტთა პრაქტიკული აღზრდის, უცხოელი დოქტორანტების და საერთოდ, სადოქტორო თემებზე მუშაობის პრაქტიკა. მედპერსონალს პაციენტებზე ზრუნვა და მკურნალობა რთულ პირობებში უწევთ და ონკოლოგიის ცენტრში სამედიცინო სამეცნიერო საქმიანობა აღარ ხდება. ქართველი ონკოლოგების განცხადებით, ევროპაში საქარ-

თველოს ონკოლოგიურ ცენტრს მონივრულ პოზიციები ეკავა და მნიშვნელოვან განაცხადს აკეთებდა სამედიცინო სფეროში. დღეს კი აღნიშნული სისტემა განადგურების პირასაა, ამიტომ ხელისუფლებამ ონკოლოგიის ეროვნული ცენტრი სახელმწიფო მფარველობის ქვეშ უნდა დაიბრუნოს, რათა საქართველოში ონკოლოგიური მკურნალობის განვითარებას პერსპექტივა გაუწოდოს. როგორც ექიმები აცხადებენ, ყოველწლიურად საქართველოში დაახლოებით 8 000 ადამიანი ავადდება სხვადასხვა ონკოლოგიური დაავადებით. ონკოლოგიურ მკურნალობაში კი მნიშვნელოვანია ნაადრევი დიაგნოსტიკა, პრევენცია და პროფილაქტიკა, რაც არსებულ პირობებში არ არსებობს.

ინტერპრესი

რას წერენ, რას აზოგავენ ჩვენზე

ოქტომბრის დასაწყისში ერთიანმა ნაციონალურმა მოძრაობამ დაკარგა კონტროლი საქართველოს პარლამენტზე, ხოლო საქართველოს პრეზიდენტმა მიხეილ სააკაშვილმა — კონტროლი ქვეყნის მთავრობებზე. ქვეყანაში, სადაც 24 საათის განმავლობაში უწყურებენ ტელევიზორს, ეს ფაქტი საინფორმაციო მათემატიკის მკვლევარ ცვლილებას ნიშნავს.

ერთიანმა ნაციონალურმა მოძრაობამ 1 ოქტომბრის პარლამენტის არჩევნებში ივანიშვილის კოალიციასთან, „ქართულ ოცნებასთან“ ხმების თითქმის 15 პროცენტის წააგო, რამაც საქართველოს საინფორმაციო ინდუსტრიაში გადატრიალება გამოიწვია. ტელეკომპანიების მფლობელებს, მმართველებს და უფროსებს ახალ პოლიტიკურ რეალობასთან შეგუება უწევდა.

საინფორმაციო არხები, რომლებიც სააკაშვილს მხარედ აკრიტიკებდნენ და მარცხიანი მანქანები იყვნენ, ახლა ამბობენ, რომ მეთი მათემატიკის და სარეკლამო შემოსავალი გაუჩნდათ. ბიძინა ივანიშვილი ისევ დგას ქართული არხების უკან, რაც იმას ნიშნავს, რომ თუ ამბის ყველა ასპექტის გაგება გსურთ, საუკეთესო გზა ამისთვის ისევ არხიდან არხზე სირბილია.

არჩევნების შემდეგ სამი ნაციონალური მათემატიკის (კერძო კომპანიები „რუსთავი 2“, „იმედი“ და სახელმწიფოს მიერ დაფინანსებული საქართველოს საზოგადოებრივი მაუწყებელი), მხოლოდ ერთი, ყველაზე დიდი ტელეკომპანია „რუსთავი 2“ გამოიყურება კვლავინდებურად სააკაშვილის ბანაკის მტკიცე მოკავშირედ. „იმედისა“ და საზოგადოებრივი მაუწყებლის პოსტ-საარჩევნო ტრაექტორია ნაკლებად ცხადია.

არჩევნებამდე „იმედი“ თვალშისაცემად პროსამთავრობო იყო. მაგრამ ახლა არხი 2 დოლარზე ნაკლებად დაუბრუნდა ინა გუდვაძეს, ყოფილი მფლობელის, ბადრი პატარკაციშვილის, სააკაშვილის ცნობილი ოპონენტის ქვრივს, ოპონენტისა, რომელიც 2008 წლის იანვარში პრეზიდენტის არჩევნებში მონაწილეობდა. გუდვაძემ კონტროლი არხზე მისი ქმრის გარდაცვალების შემდეგ, იმავე წელს დაკარგა.

ინტერვიუში, რომელიც ყოველკვირულ გამოცემას „ლიბერალს“ მისცა, გუდვაძემ განაცხადა, რომ 1 ოქტომბრის არჩევნების შემდეგ მას დაურეკა პიროვნებამ, რომელიც არ დასახლებულა და რომელიც საკუთრებასთან დაკავშირებულ ბრძოლაში იყო ჩართული. ამ ადამიანმა მას „იმედის“ დაბრუნება შესთავაზა. შეთავაზების მიზეზები არ გაცხადებულა. EurasiaNet.org-მა ამ სტატიის პუბლიკაციის მომენტისათვის გუდვაძესთან დაკავშირება ვერ მოახერხა.

ამავე დროს, საქართველოს საზოგადოებრივი მაუწყებლის ბედი, რომელიც დიდი ხანია წარმოადგენს ოპოზიციის კრიტიკის ობიექტს, გაურკვეველია. კანონით ორივეს — ივანიშვილის კოალიციას „ქართულ ოცნებასაც“ და პრეზიდენტ სააკაშვილსაც — სიტყვა ეთქმით ამ ტელევიზიის სამეურვეო საბჭოს ჩამოყალიბების პროცესში.

ისე ჩანს, რომ არხი ემზადება გარკვეული სახის ტრანსფორმაციისთვის. პროგრამის

რეფორმირება მოიცავს რუსულენოვანი სატელევიზიო და საკაბელო საინფორმაციო არხის პიკის დახურვას. ამ არხს უკვე დიდი ხანია ივანიშვილის მხარდამჭერები სააკაშვილის PR ინსტრუმენტად მიიჩნევენ. პიკის მაუწყებლობა აღიზანებდა კრემლს, ხოლო „ქართული ოცნების“ მთავრობამ რუსეთთან ურთიერთობების გამოსწორება პრიორიტეტად დაასახელა.

მაგრამ საბოლოოდ ქართული მედიის პოსტ-საარჩევნო სიჯანსაღე შეიძლება ფინანსურად ყველაზე გამძლე არხის გადარჩენამდე დავიდეს.

ქართული სარეკლამო ბაზრის მასშტაბები (450 მილიონი) — არ არის საკმარისი იმისთვის, რომ ძალიან ბევრი (არსებული) ტელევიზიური არხი გადარჩეს.

სააკაშვილი ტელევიზიებზე კონტროლს კარგავს

ლევიზია შეინახოს“ და ყველაზე დიდ ტელევიზიებს მოგება ვერ მოაქვთ“, აცხადებს მათიას ჰუტერი, „საერთაშორისო გამჭვირვალობა საქართველოს“, ანტიკორუფციული ორგანიზაციის თანამშრომელი.

არჩევნებამდე სარეკლამო შემოსავლების 70 პროცენტი პროსამთავრობო ნაციონალურ არხებზე — „რუსთავი 2-სა“ და „იმედი“ — მიდიოდა, აღნიშნა ჰუტერმა, მაგრამ დღეს ივანიშვილის მომხრე ტელეკომპანიები ამბობენ, რომ მათი სარეკლამო შემოსავლები საგრძობად გაიზარდა. მათ შორის მთავარია ტვ 9, თანამგზავრული და საკაბელო საინფორმაციო არხი, რომელსაც პრეზიდენტ-მინისტრი ივანიშვილის მეუღლე ეკატერინე ხვედელიძე ფლობს.

ტვ 9-მ მნიშვნელოვანი, შესაძლოა მთავარი როლი შეასრულოს იმაში, რომ სააკაშვილის ერთიან ნაციონალურ მოძრაობას პარლა-

მენტში უმრავლესობა აღარა აქვს, რადგან საარჩევნო კამპანიის მსვლელობისას არხი ალტერნატიულ ინფორმაციას აწვდიდა მაყურებელს. განსაკუთრებით აღსანიშნავია ის, რომ ტვ 9 იყო პირველი ტელეკომპანია, რომელმაც ქართულ ციხეებში სასტიკი წამების ამსახველი ვიდეომასალა გადასცა. ითვლება, რომ არჩევნების მიჯნაზე ამ კადრების ჩვენებამ ღრმად იმოქმედა საზოგადოებრივ აზრზე.

ივანიშვილის ოჯახი მხოლოდ ტვ 9-ს როდი ფლობს. მათ ეკუთვნით აგრეთვე მისი ონლაინ განშტოება ინფო 9, ასევე აქციები რეგიონალურ ტელეკომპანიაში „თრიალეთი“ და საკაბელო და თანამგზავრულ პროვადერ კომპანიაში „გლობალ ტვ“. ქართული კანონმდებლობით, საამაუწყებლო კომპანიებში აქციების ფლობა საჯარო პირებს ეკრძალებათ, თუმცა არ ეკრძალებათ მათ ახლო ნათესაებს.

ტვ 9-ს აღმასრულებელი დირექტორი კახა ბექაური აღიარებს, რომ შესაძლოა, არხის რეპორტიორები უფროსი ივანიშვილის გაბრაზებას, მაგრამ ამტკიცებს რომ ის, თუ ვინ არის არხის მფლობელი, ვერ განსაზღვრავს არხის საინფორმაციო პოლიტიკას. „დამოუკიდებელი ტელევიზია“, უწინარეს ყოვლისა, ფინანსურად დამოუკიდებელი უნდა იყოს“, განაცხადა მან. გზარდული სარეკლამო კონტრაქტების წყალობით, ბექაური ელის, რომ წელიწადნახევარში არხი მასში დაბრუნდება ფინანსების კომპენსირებასა და მოგების მიღებას შეძლებს.

მაგრამ ტვ 9 არ არის ერთადერთი ისეთი ახალბედა კომპანია, რომლის უკანაც დიდი ფულია. ქართული პოლიტიკური სასწრაფო მხარე მხარეს დგას თამარ ჩერგოლივიშვილის, საქართველოს უშიშროების საბჭოს მდივნის ცოლისა და ლიბერტარიანული ყოველკვირეული გამოცემის „ტაბულას“ რედაქტორის ტელევიზია. ამ არხს კახა ბენდუქიძე აფინანსებს, მილიონერი ბიზნესმენი, რომელიც სააკაშვილის ახლობელია.

თავის პარტიორებთან, ძირითადად სააკაშვილის მომხრეებთან ერთად, ჩერგოლივიშვილი მაყურებლისთვის „ხარისხიანი ხალხის ხარისხიანი დებატების“ შეთავაზებას გეგმავს, ისეთი დებატებისა, რომელიც „ფოქს ნიუსს“ თოქ-შოუს „ხუთის“ მსგავსი იქნება. დისკუსიები გაიმართება ისეთ თემებზე, როგორცაა თავისუფალი ბაზარი და პირადი თავისუფლება. ამ თემებს, ჩერგოლივიშვილის აზრით, ქართული მედია ადეკვატურად არ აშუქებს.

განცალკევებით დგას ორი ტელეკომპანია — „მაესტრო“ და „კავკასია“, რომელთაც დამოუკიდებელი მფლობელები ყავთ. როგორც ცნობილია, ამ ორ თბილისურ კომპანიას 2011 წლის შემოსავლების 67 („მაესტრო“) და 37 („კავკასია“) პროცენტი ივანიშვილის კოალიციის, „ქართული ოცნების“ რეკლამიდან აქვთ მიღებული. მათ ახლა უნდა დაამტკიცონ, რომ შეძლებენ ისეთივე კრიტიკულე ბი იყვნენ ივანიშვილის მთავრობისადმი, როგორც იყვნენ სააკაშვილის ელიტისადმი.

გიორგი ლომსაძე, რადიო „თავისუფლება“

დედამიწის ზურგზე

საპარტო-საგზაო აპარატის მფლობელი ტინასო დანაშაულობად მიიჩნევა ოთხთმფრინავი ჯიპის შეიჭრასა

შეჯახების შემდეგ თვითმფრინავს მოსწვდა კუდი და იგი დაეცა, ავტომობილს კი სახურავი ჩაუჭყლიტა. გზის მონაკვეთი, სადაც ინციდენტი მოხდა, ფაქტობრივად დასაჯდომი ზოლის საწყისია და ამ ადგილას, რომელიც თავისი საშიშროების მიხედვით არ ჩამორჩება სარკინიგზო გადასასვლელებს, თვითმფრინავთან შეჯახების შესაძლებლობის შესახებ ავტომობილის მფლობელს აფრთხილებს მკრთალი წარწერა ასფალტზე.

მორწმუნე ამბოქალი უჩინის ეკლესიის მფლობელი მანდაკიპის ბაშო, რამაც გადაარჩინა მისი ცოლი, მამრამ მას თავად ფსიქოლოგია დააპარტინა

დევიდ ჰიმენსი საათობით ლოცულობდა ჯვარცმის წინაშე, თხოვდა უფალს განეკურნა მისი მუცლზე კიბოსგან. როდესაც ცოლი სასწაულებრივ გადარჩა, მამაკაცმა სთხოვა მოძღვარს მიეცა მისთვის ნება გაესუფთავებინა ქანდაკება მადლობის ნიშნად. სანამ იგი ქანდაკებას ასუფთავებდა, ქვის იესო მას დაეცა, დაუთოვა ფენი. ამჟამად მლოცველი მკრთალის რამდენიმე მილიონ დოლარს.

ყვილაზე მოსულითბალი მკვრივი მსოფლიოში პირველად იჩინა მცინიკი, რადგან მასში იყო მცინიკის ახალ ჯიშის ნიშნები

მანამდე კბილხერხა ვეშაპების შესახებ ნისკარტიდინგთა ოჯახიდან მცენიერებმა ცოტა რამ თუ იცოდნენ: ბოლო 140 წლის განმავლობაში ყველა ცოდნა ამ ცხოველების შესახებ მიღებული იყო მხოლოდ ასეთი ვეშაპის ჩონჩხის სამი ფრაგმენტის შესწავლის შედეგად. როდესაც მცენიერებმა აღმოაჩინეს ორი ვეშაპის სხეული, მათ ისინი შეცდომით სხვა სახეობას მიაკუთვნეს. მაგრამ ცხოველთა დნ-მ სენსაცია მოგვთავაზა.

რუსეთი დაბრკოლებას ძმის ავსტრალიის გზაზე შუა აზიისკამ: მთავრობის არმიის 1,5 მილიონ დოლარს მოსამხარის

დაუთმობელი უზბეკეთის პიკის ხანაში, რომელმაც გააღატაკა ავღანეთის შეიარაღებულმა ბაზრამ, რუსეთის ფედერაციამ გადაწყვიტა, დაეხმაროს ყირგიზეთსა და ტაჯიკეთს სხვადასხვა სამხედრო ტექნიკით, შეიარაღებითა და სამხედრო კადრების მოზადებით. გადაკრით მიანიშნებს ეკონომიკურ საჩუქრებზეც: ექსპერტები ეჭვობენ: რუსეთი „მიდის ვა-ბანკზე“.

მოქალაქე ქვეყნის მართვაში ერთვება

1. ოპოზიციის

ეს მოთხოვნებიდან გამოსული ქართველი ხალხის შეტევაა და სრულფასოვან არ უნდა იქნებოდეს ამერიკის ხელისუფლების სურვილებს, მაგრამ, ფაქტი სახეზეა და მათ მოუხდათ ამ ფაქტზე რეაგირების სასწრაფოდ მომზადება...

ნებლობაში მაკორდინებული ორგანოს შექმნის შესახებ, მაგრამ ამაოდ. დღეს მშენებლობა საქართველოში, ფაქტობრივად უშედეგოა.

წინადადებას, რომლის წარმოდგენასაც ვაპირებ, მსურავალად უჭერს მხარს არქიტექტორთა შემოქმედებითი კავშირი, საქართველოს მშენებელთა ფედერაცია, საქართველოს არქიტექტორთა და მშენებელთა საინჟინერო კავშირი, მშენებელთა პროფკავშირები, ცნობილი ვეტერანი მშენებლები (მათ შორის, მშენებლობის ყოფილი მინისტრები და მოადგილეები: მ.ჩხევიძე, ნ.ძემარიაშვილი, მ.ნიკოლაიშვილი, ო.მარგველაშვილი, ო.ბიბილაშვილი).

5. გავაძლიერო შეთანხმება

წინა პერიოდში სხვადასხვა დონეზე სხვადასხვა საკითხზე განხორციელებულმა უსამართლობამ ძალზე ბევრი საპრეტენზიო და საჩივრული საკითხები დაუტოვა როგორც მო-

იქნებ უკადსალების იყოს... სუბიექტური ხასიათის რამდენიმე მოსაზრება ჩვენი დღევანდელი ცხოვრების სოციალური საკითხა

ტეს, მათი ჩვენებით ტელევიზიაში. თუ ამას ვინმე სპეციალურად აკეთებს „ახლების“ მიმართ პროტესტის გამოსახატავად, ეს აშკარა მუხაკობაა.

11. ხომი მოვიღოს ბილიტაჟი

მასხმალურად შევიკავოთ თავი ხალხის გაღიზიანებისგან. სულაც არ არის ხუმრობა როგორი სტრესი, წამება, ტანჯვა გადაიტანა ჩვენმა მოსახლეობამ და ახლა, როდესაც მიიჩნევს, რომ სამშვიდობოს გავიდა, კვლავ ამ მწამებელთა სახეები ჩანან ტელევიზორში.

მათ ვურჩევდი, ნაკლებად დაენახონ ქართველ საზოგადოებას. ეს მათთვისაც ასე სჯობს, წინააღმდეგ შემთხვევაში ისინი თვითონვე „ჩაკლავენ“ პატიების შესაძლებლობას.

12. ვინაა გადმოსვლა უნდა

„ნაციონალთა“ შემადგენლობაში ბევრი პატიოსანი პიროვნება მეგულებს. ისინი როგორც „თილისმით“, ისე შეცდომით აღმოჩნდნენ იქ.

13. გუა დასახეობა

გადაუძლია ღონისძიებების განხორციელებას ითხოვს ქვეყნად ტყის დაცვის საკითხი.

14. რაიხვით სიმენა

ძალაქებში, პარკებში, ბაღებში და მწვანე საფარიან სხვა ადგილებში მშენებლობების შეზღუდვის კანონი გადახედვას და აღდგენას მოითხოვს.

15. სანიტარიული მდგომარეობა

უნდა დაისახოს და განხორციელდეს ქალაქის სანიტარიული მდგომარეობის გაუმჯობესების ღონისძიებები. აქ ძირითადი მომენტები შემდგომში გადგინდება: ყოველი დაწყებული, ორგანიზაციის, საცხოვრებელი სახლის შემოგარენის 100 კვ მეტრზე მეპატრონე იქნება პასუხისმგებელი.

16. თბილისის იარსების გაუმჯობესების თხოვნა

ძალაქის საცხოვრებელი ფონდის გაზრდის მხრივ საკლებზე მიშენება-დაშენების ნებადართვის გაცემაში ადრე დაშვებულმა უხეშმა შეცდომებმა თბილისს ძნელად გამოსასწორებელი დალი დასავსა.

17. ნაკრები ქალაქი

მოსწავლარნი აბრები და სხვადასხვა სახის წარწერები მალაზიებსა და სანარმო-დანესებულებებზე. აქ, როგორც წესი, ქართული ვარიანტი უნდა პირველობდეს.

18. უკავშირეობა უკავის შესახებ

წუ დაგვაინცდება, რომ ძალზე ბევრი ჩვენი მოქალაქე (ძირითადად ახალგაზრდობა) საზღვარგარეთ არის გასული. ამასთან დაკავშირებით საჭიროდ მიმაჩნია, შემუშავდეს რაიმე სამართლებრივი მექანიზმი, რომლითაც მინიმუმამდე იქნეს და დაყვანილი ქართული მიწებისა და ინდივიდუალური საცხოვრებლის უცხოელებზე მიყიდვა.

19. საზოგადოებრივი გზაგაყვანილობის შესახებ

მშენებლობის სამსახურს რუსთაველის პროსპექტზე (ეჭვი არ არის სხვაგანაც) ტუალეტებზე გამოიყენება. რა თქმა უნდა, ეს დიდი უზნებობაა, მაგრამ თუ ის იძულებით და ძალაუხერხებული საქციელია?! საპროექტო არის, რომ ვაკის პარკიდან დაწყებული, რუსთაველის მოედნის გავლით თავისუფლების მოედანამდე ტუალეტს ვერ შეხვდებით (არ არის და როგორ შეხვდებით!).

ამ საკითხებს, ჩემი აზრით, დაუფიქრებელია სჭირდება მოწესრიგება.

რეზა ტყეშელაშვილი, გუბიის მეცნიერებათა აკადემიის დოქტორი, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს პრეზიის დაურეგისტრირებული, დირექტორი, საქართველოს დამსახურებული მშენებელი

საბჭოთა პერიოდში საქართველოდან აღმასკომის თავმჯდომარეებს ჯგუფურად აგზავნიდნენ ბაქოში კვალფიკაციის ასამაღლებელ სამთვიან კურსებზე. ამ ჯგუფს, როგორც წესი, მინისტრთა საბჭოს აპარატიდან ატანდნენ ერთ თანამშრომელს, როგორც ნაკადის მამასახლისის. იმ წელს ეს მისია მე მერგო. ვერ გეტყვით, ვინ როგორ აიძალდა ბაქოში კვალიფიკაცია, დრო რომ ვარგად გაგატარეთ, ამაზე შემძლია დავიფიცო. ჩვენს ჯგუფს პარალელურად „მუშაობდნენ“ სომხებისა და აზერბაიჯანელების ჯგუფები.

2. ბრძოლა ხელისუფლების

საბჭოთა პერიოდში პრესის მიმართებით ასეთი მტკიცე წესი მოქმედებდა: გაზეთში კრიტიკული ან დამაინტრიგაციო ბეელი სტატიის მოთავსებისთვის საჭირო იყო წერილი გატარებული აზრის ობიექტურობაში რედაქციის დარწმუნება, რაც ცილისწამებისთვის პრესის გამოყენებას საცხებიტ გა-მორიყსავდა.

დღეს კი რა ხდება, მწვავე ბრალდებები ქვეყნდება მალა-ლი თანამდებობის პირებზე, პასუხის გამოცემა კი არ ჩანს. ცალკარში ბრძოლით ინფორმაციის ვაკუუმი შექმნილი.

უფრო კონკრეტული რომ ვიყო, ავიღოთ ბრალდებები ქალაქის მერ უგულავაზე. ამაზრზუნია. კატეგორიულად მოვიტოხო, მოხდეს ამ ბრალდებების სიყალბის დამტკიცება და ქალაქის მერის „განბანვა“, რა თქმა უნდა, პროკოვატორის ვინაობის დღის სინათლეზე გამოყვანილ და სათანადოდ დასჯით. ან, თუ ეს ყველაფერი მართალია, თვით უგულავას პასუხისგებით. ევროპის ჩვენზე დიდ ქვეყნებში პირად ცხოვრებაში ამორალური ქცევის გამო უგულავაზე ბევრად უპოპულარული პიროვნებათა „დაცურების“ მოწმენი ვართ.

3. პარლამენტის მუშაობის შესახებ

სრული დარწმუნებით შეიძლება ითქვას, რომ როგორც ძველი, ისე ახალი პარლამენტარების უმეტესობის სურვილია თბილისში დაბრუნება. ქუთაისში გადასვლა მათ საყოფაცხოვრებო საკითხების აშკარა გაუარესებაა.

პარლამენტის მონუმენტალური შენობა რუსთაველის პროსპექტზე, როგორც იდურად, ისე არქიტექტურულად და ფუნქციების თვალსაზრისით, ორგანოულად არის ჩანსწინა დი და თავის დანიშნულებას ბრწყინვალედ ასრულებს. მისი დარბაზი ისედაც ექვემდებარებოდა რეკონსტრუქციას, რაც პირველ რიგში ითვალისწინებს არქაული არქიტექტურული ფორმების ახლებურებით შეცვლას.

4. არქიტექტურული და საგონებლო საინჟინერო კორპორაციის

ძალაქში ბევრი რამ ძვირფასი და მნიშვნელოვანი აშენდა, თუმცა, მათ შორის არის ისეთებიც, რომლებიც დემონტაჟს ექვემდებარება. მაგრამ, შეიმჩნევა ერთი სენი: მშენებლობები ხორციელდება გენერალური გეგმის უგულვებლყოფით, ყოველგვარი ტექნიკურ-ეკონომიკური დასაბუთების გარეშე, ხშირად მომავალში უფუნქციობის საშიშროებით. დიდი ხანია ხელისუფლების წინაშე სხვადასხვა რანგის გულშემატკივრები აყენებენ საკითხს არქიტექტურასა და მშენ-

სახეობას (კერძო პირებს), ისე სამთავრობო, არასამთავრობო და კომერციულ ორგანიზაციებს, ბიზნესმენებს.

მთავრობის ასალი შემადგენლობის მიმართულებით უკვე ნამოცედა საჩივრების ტალღა. ჩვენმა ხალხმა თავისი გაჭირვებისა და სამართლიანი ბრძოლის შედეგად დიდ გამარჯვებას მიაღწია, სამშობლო გადაარჩინა გზაზე დააყენა და ახლა, ამ კრიტიკულ პერიოდშიც გამოვიჩინოთ საქმისადმი ერთგულება: ნუ მოვხვევთ „ახლებს“ განუსაზღვრელი რაოდენობის საჩივარ-წინადადებებს, დაიცვათ რიგითობა, მოთმინება და დაველოდოთ საკითხთა მოწესრიგების ხელისუფლების მიერ მიღებულ რიტმს. ერთი სიტყვით, ცოტა კიდევ გაიჭიროვოთ.

6. 1. ოპოზიციის

რამდენიმე ქალაქში არჩევნები დიდი გაყალბებით ჩატარდა. აქ ჩემპიონობა უნდა იქნეს. ისმის კითხვა, იმ ქალაქების ჩამონათვალში, სადაც არჩევნები აშკარა გაყალბებით ჩატარდა და არჩევნები ხელმოწერდ ჩატარდა, რატომ არ ჩატარდა უუფედნიცი? ეს ხარვეზი დაუყონებლივ უნდა გამოსწორდეს თუ ვინდა, რომ როლანდ ახალაია სხდომათა დარბაზში არ იყოს წამოსკუპებული.

7. პოლიტიკის

ხეივანი გამოვლენით აზრი, რომ ნუ მოვთხოვთ „ახლებს“ ყველა პრობლემის ერთბაშად განხილვა-გადანწყვეტას, მივე-ცეთ საშუალება დაოდავოს საკითხები მნიშვნელობის მიხედვით და შეუდგეს ნორმალური ტემპით კვალიფიკური რეაგირებას (რა თქმა უნდა, დამოუკიდებელი ქართული სასამართლოს ძალებით), მაგრამ მრავალგზის წამებული პოლიტიკური პატიმრების (რომელთა რიცხვი 167-ია) ნაადრევ, წინასწარებით გათავისუფლების მექანიზმის შემუშავება „ახლების“ ვალია. განსაკუთრებით ყურადღებას იმსახურებს ამ მხრივ ყოჩაღიანი, კვიციანი (ემზარი), იქნებ ვინმე გამოძრა. შეესება თქვენთვის მომინდვია.

8. მათხოვართა შესახებ

ერთსაღ მონაშე გავხდი იმისა, თუ უცხოელმა ტურისტმა როგორ გადაულო სურათი რუსთაველის პროსპექტზე შუა ტროტუარზე ჩუქყიან ნოსის ნაჭერზე მიგდებულ ბოშის ბავშვს. ეჭვი არ არის, ეს სურათი საკმაოდ პოპულარული გახდებოდა ამ ტურისტის სამშობლოში, შეიძლება გაზეთშიც დაინებჯდა საქართველოს დედაქალაქისა და თვით ქართველი ხალხის „სასახელოდ“.

თბილისში მოქმედებს მათხოვართა ინდუსტრია, რომელიც თანდათან ძლიერდება, აქ გაჭირვებასთან ნაკლებად გვაქვს საქმი.

ამ საკითხს დროზე უნდა მოენახოს ჰუმანური გადაწყვეტა. წინააღმდეგ შემთხვევაში, რამდენადაც არ უნდა ალაამაზო თბილისი, ეს დიდი ლაქა მის სამარცხვინოდ დარჩება.

9. სტალინის ძეგლის შესახებ

სტალინის ძეგლი უნდა აღსდგეს გორში. ამაზე ორი აზრი არ არსებობს. შეიძლება მიზანშეწონილი იყოს საკითხის შეთანხმება გორის მცხოვრებლებთან.

10. სახეები ბილიტაჟი

მასმედიაში (განსაკუთრებით ტელევიზიაში) აშკარად შეიმჩნევა ბოლო დროს პრეტენზიული გამოსვლები ახალი ხელისუფლების მიმართ. ჩემი აზრით, როგორც ზევითაც იყო ნათქვამი, თავი უნდა შევიკავოთ პრეტენზიებისგან, მით უმე-

ფეხბურთის მსოფლიო

გურალიას ახალი გაელვება

20 ძვირფასი 120 სპორტსმენი მონაწილეობდა ვეტერან წყალბურთის მსოფლიო ჩემპიონატში, რომელსაც მექსიკურმა ჩაპალამ უმასპინძლა.

საგულსხმოა, რომ გასული საუკუნის 90-იანი წლებიდან გენადი გურალიას მრავალ შეჯიბრებაში უსახელებია თავი.

დიდ სპორტთან განშორების შემდეგ დიდხანს მუშაობდა მწვრთნელად უცხოეთში.

ლაშა დიღია

ფეხბურთი

სამნი - თამაშბარეში

სამნი-თამაშბარეში საფეხბურთო ნაკრების მთავარმა მწვრთნელმა თემურ ქეცბაიამ 14 ნოემბერს ვეგონტისთან გამართულ მატჩში მატჩისთვის გაფართოებული შემადგენლობა დაასახელა.

დრე ამისულაშვილი („კრასნოდარი“, რუსეთი), გიორგი ფოფხაძე („ბაქა“, აზერბაიჯანი), გია გრიგალაძე („ვოლგა“, რუსეთი), გულვერდ თომაშვილი, დავით კვიციკელი (ორივე - „დილა“).

გიორგი შოთაძე

კალათბურთი

შეთამაშება რთული პროცესია

სიონის „მონტეპასკი“ რომ ის გუნდი აღარაა, რაც გასულ წლებში, კიდევ ერთხელ გამოჩნდა. იტალიის მრავალგზის ჩემპიონმა მიმდინარე სეზონისთვის ქართველი ფორვარდი ვიქტორ სანიკიძე შეიძინა და სხვა ახალწვეულებს შეემატა.

ჯერ დაკარგა, ერთხელ დაჯარიმდა, მის წინააღმდეგ კი თამაშის წესები ორჯერ დაირღვა.

მიტალი ჯაფარიძე

ახალი ვრონტი

საპარლამენტო არჩევნების შემდეგ ქართული სპორტი ჩვეულ გზას დაადგა. ფეხბურთელებმა და კალათბურთელებმა ეროვნულ პირველობაზე რამდენიმე ტური მოილიეს.

რამდენიმე დღის წინათ სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტროს ახალი პირველი პირი ლევან ყიფიანი სპორტული ფედერაციების წარმომადგენლებს შეხვდა.

საიდუმლო არ გახლავთ, რომ ქართულ სპორტს „ნაციონალური მოძრაობა“ მართავდა და ფედერაციების სათავეში ამ პარტიის მაღალჩინოსნები იმყოფებოდნენ.

ვისია „დინამო“, „დილა“, „ტორპედო“

ლაღის ფაბრიკა „მზიურიც“. მონასტერი ამის შემდეგ აირია და სახელმწიფომ კლუბში არაერთი ფინანსური დარღვევა გამოავლინა.

რამდენიმე დღის წინათ ქართულ მასშტაბში გორის „დილას“ ყოფილი მფლობელის გელა ჩხეიძის ინტერვიუ გავრცელდა.

ლევან ყიფიანზე მსურს საუბრის გაგრძელება. მისი აზრით, ბავშვთა სპორტული სექციები უფასო უნდა გახდეს.

უახლოეს მომავალში ქართულ ფეხბურთში ალბათ რამდენიმე ხმაურიანი სასამართლო პროცესის მომსწრენი გავხდებით.

ნავას გადაყენებას ნამდვილად არ ვითხოვ, მაგრამ უმჯობესი იქნებოდა ქვეყნის ჩემპიონატისთვის უფრო მეტი ყურადღება დაეთმო.

უამინდელი შემთხვევების მსგავსი ფაქტები აღარ განმეორდება. ქართულ ფეხბურთზე ვსაუბრობთ და, არ არის გამორიცხული, ახალი არჩევნების მომსწრენი გავხდეთ.

ჯერჯერობით ცნობილია, რომ თუ რიგგარეშე არჩევნები გაიმართება, მასში ოთხი პიროვნება მიიღებს მონაწილეობას: მიხეილ ყაველაშვილი, დავით უგრელიძე, მამუკა კვარაცხელია და ლევან კობიაშვილი.

საქართველოს ეროვნულ პირველობაზე ისევ გვცხვდება კონკრეტული სიტუაცია. 27 ოქტომბერს განმეორებული გადართობაზე „ზუგდიდმა“ რუსთავის „მეტალურგს“ უმასპინძლა.

საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის საიდისციპლინო კომიტეტმა ეროვნული ჩემპიონატის უმაღლეს ლიგაში მოასპარეზებ „ზუგდიდს“ 5000 ლარით დააჯარიმა, ხოლო განმეორების სტადიონს წლის ბოლომდე პირობითი დისკვალიზაცია გამოუწერა.

შემდეგ ტური არბიტრებმა უკვე მასპინძელთა კლუბი დაჩაგრეს. „ბათუმმა“ საკუთარ კედლებში ბოლისის „სიონთან“ წააგო.

ერთ კვირში ორი საგანგაშო მდგომარეობა დაფიქსირდა. ცოტა ბევრი ხომ არ არის ჩვენს პირველობისთვის? სიჭინავას გადაყენებას ნამდვილად არ ვითხოვ, მაგრამ უმჯობესი იქნებოდა ქვეყნის ჩემპიონატისთვის უფრო მეტი ყურადღება დაეთმო.

სანტიამო ბაურო for.ge

მეცნიერება

რბ კარგია, რომ ჩვენი სახელოვანი სწავლულები დიდხანს შინაური „შეუნდობლობის“ მიუხედავად (იმედი ვიქონიოთ, დროებით), გარეთ ასე „მოთხოვნადი“ რჩებიან – როგორც ახლო საზღვარგარეთში, ისე შორეულში. აგერ ახლახანაც, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის სამმა წევრმა ერთობ მაღალი რანგის შეკრებაზე მიწვევით მოიარა დროთა მეფობის მიზეზით უცხოეთად ქცეული, მაგრამ კეთილ მფობლად დარჩენილი აზერბაიჯანის დედაქალაქი.

ბაქოს საერთაშორისო ჰუმანიტარული ფორუმის მონაწილენი გახდნენ აკადემიკოსი როინ მეტრეველი, ნევრ-კორესპონდენტები გურამ ლორთქიფანიძე და ლადო პაპავა. „ახალი მეტოლოგიური მიდგომები გლობალიზაციის პროცესებისადმი XXI საუკუნეში“ – ამგვარი იყო ოფიციალური ფორუმის თემატიკისათვის; რაც შეეხება „ერთობ მაღალ რანგს“, ამ ქათინაურის „გასამართლებლად“ რამდენიმე ფაქტს მოვიყვანთ: ფორუმის საორგანიზაციო კომიტეტს სათავეში ედგა აზერბაიჯანის საგარეო საქმეთა მინისტრი ელმარ მამედიაროვი (მონვევები იმისივე ხელმოწერით დაიგზავნა): მსოფლიოს 87 ქვეყნიდან ჩამოსულთა რიცხვი 450-ს აღემატებოდა; შეკრების გახსნის ოფიციალური ცერემონია ჰეიდარ ალიევის ცენტრში გაიმართა. აქ გამოვიდნენ აზერბაიჯანის რესპუბლიკის პრეზიდენტი ილხამ ალიევი, იუნესკოს გენერალური დირექტორი აბდულაზიზ ალ-ტუფეიკი, ევროპარლამენტის დეპუტატი ქალბატონი რაშიდა დატი, თურქულენოვან სახელმწიფოებთან თანამშრომლობის საბჭოს გენერალური მდივანი ხალილ აკინჯი; რუსეთის ფედერაციის პრეზიდენტის ვლადიმერ პუტინის მიმართვა ნაიკითხა საგანგებო წარმომადგენელმა მიხეილ შვიდკოიმი; დემონსტრირებული იყო იუნესკოს გენერალური დირექტორის ირინა ბოკოვას ვიდემომართვა, აგრეთვე ფილმი აზერბაიჯანზე.

ორ პლენარულ სხდომაზე, რომლებსაც რიგ-რიგობით უძღვებოდნენ აზერბაიჯანის საგარეო საქმეთა მინისტრი ელმარ მამედიაროვი და მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის პრეზიდენტი მაჰმუდ გერემოვი, მოისმინეს სახელმწიფოთა (ბალტიისპირეთის სამი, ბულგარეთი, რუმინეთი და სხვა) 10 ყოფილი მეთაურისა და 11 ნობელის პრემიის ლაურეატის (ეკონომისტების, ფიზიკოსების, ქიმიკოსების) გამოსვლები; აი, ასეთი შთაბეჭდილება „პარამეტრებია“! – შემდგომ მრგვალ მაგიდებთან წარმართა მუშაობა სხვა-

დასხვა დარგის მიხედვით. თემატიკა მრავალფეროვანი გამოვიდა – ეკონომიკური პრობლემები დაწყებული, კულტურის, ეკოლოგიის, გლობალიზაციის, მეცნიერების საკითხების განხილვა, მსოფლიოს მონაწილეობა გლობალიზაციაში... ჩვენ, სამი ქართველი დელეგატი, სხვადასხვა სექციაში გამოვედით; ცალკე იყო ეკონომიკაში ვლადიმერ პაპავა, ცალკე კულტურაში გურამ ლორთქიფანიძე. ჩემმა ქართველმა კოლეგებმა ფრიად შინაარსიანი მოხსენებები წაიკითხეს და კარგი შთაბეჭდილება დატოვეს.

მესამე სექციას, რომლის თანათავმჯდომარეც გახლდით მოსკოველ აკადემიკოსთან ალექსეი მასლოვთან ერთად, ერქვა „თაო-

აზერბაიჯანელები ეროვნულობას, ამნაირი დეტალითაც დასტურდება: ყველა ადგილობრივი მომხსენებელი მხოლოდ მშობლიურ ენაზე ლაპარაკობდა, თუმცა სინქრონული თარგმანი შესანიშნავად იყო მოწყობილი.

ჩინებულად გვიმასპინძლა ჩემმა ძველმა ნაცნობმა, ბაქოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორმა, აკადემიკოსმა აბელ მამედიაროვმა მავროლოვმა. მისგან, სხვათა შორის, საგულსხმო ფაქტი შევიტყვე: ქვეყნის მეთაურს უნივერსიტეტისათვის 5 ავტობუსი „მერსედესი“ უჩუქნია...

ყველა შეხვედრისას მასპინძლები გამოხატავდნენ უდიდეს პატივისცემას ჩვენი აკადემიისადმი, განსაკუთრებულ დამოკიდებულებას პირადად პრეზიდენტი-სადმი – აკადემიკოს თამაზ გამყრელიძისადმი; სხვა მეცნიერთა მიმართაც, მათ შორის ქიმიკოსთა, ფიზიკოსთა, მათემატიკოსთა – ეს დამოკიდებულება კონკრეტულად იყო გამოხატული, რაც ჩემთვის ძალიან სასიამოვნოა. აქვე დავძენ, რომ გულსტიკვილიც არაერთხელ გამოთქვეს იმის გამო, რომ ჩვენი აკადემიიდან მოიკვეთა სამეცნიერო დანესეტულებები თუ კვლევითი ინსტიტუტები...

ეს ყველაფერი მიაბო ბატონმა როინმა, რომელიც ბევრი შეკითხვით შევანახე, მერე ჩემი შეკითხვები „ჩავტოვე“ და მკითხველს პატივცემული რესპონდენტის პასუხებს ერთიანად „შეჯამებულად“ ვაწვდი კიდევ ერთ „შესაკრებთან“ ერთად: აზერბაიჯანში ცხოვრების დონე მაღალია და სამილიონიანი ბაქო ულამაზესი ქალაქია...

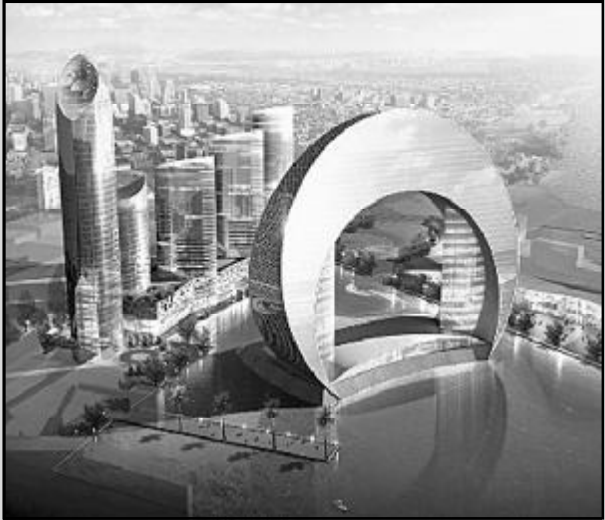
ფიქრობ, აქვე შესაფერისი იქნება ბატონი თამაზ გამყრელიძის ერთი გამოსვლის მოყვანა:

„აზერბაიჯანში და არც ერთ სხვა ყოფილ საბჭოთა რესპუბლიკაში არ მომხდარა მეცნიერების ნგრევა... აზერბაიჯანის, სომხეთის მეცნიერებათა აკადემიებში, სხვაგანაც კვლევითი ინსტიტუტები დარჩა, საერთოდ, ყველა რესპუბლიკამ შეინარჩუნა აკადემია იმ დონეზე, რაზეც იყო. მე ყოველთვის ვამბობ და ვამბობ, რომ ქართული მეცნიერება მუდამ იდგა მსოფლიო დონეზე, ხოლო ზოგიერთ დარგში თვით განსაზღვრავდა ამ დონეს. აი, ეს იყო ქართული მეცნიერება და მართლაც რომ სამწუხაროდ, ახლა ასე აღარ არის. ეს ჩვენი ბრალი როდია – ბრალი იმისა, რომ დაინგრა ქართული მეცნიერება, არადა, მეცნიერების განვითარების გარეშე არ არსებობს ქვეყნის განვითარება. ამ ყოველთაოდ ცნობილ ფაქტზე მეტყველებს ამჟამინდელი ყველა საერთაშორისო კონფერენცია, რასაც კი საერთაშორისოვან განიზაციაში იწვევენ.“

მსოფლიოში სახელგანსმენილი მეცნიერის ეს სიტყვები და გულსტიკვილი შეისმინონ პირველ რიგში იმათ, ვინც ჯერ არს...

თამაზ ვაშაიძე

როცა ასეთი მხარდაჭერაა

ნასო ბაქო და არ აქო?..

ბათა ურთიერთობების პრობლემები და პერსპექტივები“, აქ წაკითხულ ჩემს მოხსენებას, რომელიც ორგანიზატორთა დაკვეთით მოვამზადე – „გლობალიზაციის პერსპექტივები და კავკასიის რეგიონი“. აქვე შევნიშნავ, რომ საერთოდ, ფორუმზე ხაზი გაესვა შემდეგ გარემოებას: გლობალიზაციის პერიოდში სიფრთხილეა საჭირო, მან არ უნდა დათრგუნოს, არ უნდა „ჩაყლაპოს“ ცალკეული ერის, ცალკეული ქვეყნის კულტურული მემკვიდრეობა, თვითმყოფადობა, არ უნდა დაჩრდილოს ის საუკეთესო, რაც ერებსა თუ ქვეყნებს შეაქვთ მსოფლიო კულტურაში...

ფორუმში ბრწყინვალედ იყო ორგანიზებული, ყველა ხარჯი, ყოველგვარი დაფინანსება აზერბაიჯანის მხარეზე, ხელისუფლებამ იკისრა. ათასგვარი შეხვედრა-მიღება მთავრობაში, უნივერსიტეტში, აკადემიაში, ექსკურსიები. ამ ღონისძიებაზე... მთავარ მზრუნველად თვით პრეზიდენტი ილხამ ალიევი წარმოჩნდა. ისიც გამოჩნდა, თუ როგორი მხარდაჭერა აქვს აზერბაიჯანულ მეცნიერებას სახელმწიფოსაგან, რაც იმათ ბიუჯეტშიც აისახება (ჩვენთან მეცნიერებაზე გამოყოფილი საცოდავი 0,2 პროცენტის საპირისპიროდ იქ ეს პროცენტი საკმაოდ დიდია)... როგორ აფასებენ

განხილვა

ნინო ჯაპანიშვილი

– დიდი მეცნიერი – საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის აკადემიკოსი, მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწე, პროფესორი, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, საქ. ქალთა საბჭოს დამაარსებელი და უცვლელი ლიდერი – საპატიო თავმჯდომარე არისტოკრატიზმით, ღვთისაგან ბოძებული ნიჭით, შრომის უნარით, ადამიანებთან საოცარი ურთიერთობებით გამოჩენილი ქალბატონი.

მთავრობის უმაღლესი ჯილდოების მფლობელი, ღირსების ორდენოსანი, ამერიკის ბიოგრაფიის ინსტიტუტის მიერ 2002 წლის ქალად აღიარებული.

ასეთი ცხოვრებით ცხოვრობდა დიდი ქალბატონი ნინო – თავისი გონიერი ქმედებით ყოველთვის აღემატებოდა დროსა და სიტუაციას.

დღეს ქალბატონი ნინო ჩვენს გვერდით აღარ არის. ნათელში ამყოფოს მისი სული უფალმა.

საქართველოს ქალთა საბჭო

საქართველოს ხალხთა მსოფლიო კონგრესის თბილისის ფილიალის თანამშრომლები ნანა ჯაფარიძე-ჭყვიძი, ირინა ზადარიძე, სოლომონ ნოდელი ღრმა მწუხარებით იუნესკოში, რომ გარდაიცვალა ცნობილი ქართველი ჟურნალისტი, ქვეყნისა და მეგობრების ერთგული ადამიანი, უჩვეულო სიბოძოსა და სიკეთის მატარებელი პიროვნება

დავი ბარკანიშვილი და სამიძარს უცხადებენ მის ოჯახს.

ნათელა, შოთა გამყრელიძეები იუნესკოში დავი ბარკანიშვილის გარდაცვალებას და სამიძარს უცხადებენ მის ოჯახს.

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია ღრმა მწუხარებით იუნესკოში, რომ გარდაიცვალა ცნობილი ქართველი აღმოსავლეთმცოდნე, ირანისტი, პროფესორი

თაო რხაიძე და სამიძარს უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

აკად. კ. ჩაჩავას მრავალპროფილიანი კლინიკა, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის მეანობა-გინეკოლოგიის დეპარტამენტი ღრმა მწუხარებით იუნესკოში, რომ კლინიკის ღვანღმოსილ თანამშრომელს მზია გველესიანს გარდაეცვალა და

დალი გველესიანი და სიძე (ქალიშვილის მეუღლე) კობე თაყაიძე და თანაგრძნობას უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

გიორგი, მეგლუდ დუნდუბი ოჯახებით მწუხარებით იუნესკოში ავთანდილ რაჟდინის ქი სომაიას გარდაცვალებას და თანაგრძნობენ ოჯახის წევრებსა და სხვა ძირისუფალთ.

ავთანდილ კვერციანი-კობაძე, ელენე მანჯგალაძე ოჯახით იუნესკოში, რომ გარდაიცვალა სანაქებო მამულიშვილი, უსაყვარლესი ადამიანი, საქართველოს ჭადრაკის სკოლის დიდი მოამბე კახა ჩიბოკიძე და თანაგრძნობენ განსვენებულის ოჯახს.

ინფორმაცია

ქუთაისის სინეზი პატიმარი გარდაიცვალა ქუთაისის №2 სასჯელაღსრულების დაწესებულებაში პატიმარი გარდაიცვალა. აღნიშნულთან დაკავშირებით განცხადებას სასჯელაღსრულების, პრობაციისა და იურიდიული დახმარების საკითხთა სამინისტრო ავრცელებს. ოფიციალური ინფორმაციით, 57 წლის მსჯავრდებული ა.ბ., რომელიც ქუთაისის №2 პატიმრობისა და დასჯის ტიპის თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულებაში იყო მთავსებული, გუშინ დაიღუპა. „2012 წლის 6 ნოემბერს 05:25 საათზე მსჯავრდებულმა თავი იგრძნო ცუდად, გამოძახებული იქნა ექიმი, დაფიქსირდა არტერიული წნევა 240/120, ჰიპერტონული კრიზი, სტენოკარდია. მას ჩაუტარდა შესაბამისი მკურნალობა და პარალელურად გამოძახებული იქნა სასწრაფო დახმარება, მიუხედავად გატარებული ღონისძიებებისა, მსჯავრდებულის გადარჩენა ვერ მოხერხდა. აღნიშნული ფაქტის შესახებ უკვე ინფორმირებული არიან გარდაცვლილი პატიმრის ოჯახის წევრები“, – ნათქვამია განცხადებაში. ინტერპრესნიუსი

განცხადება 2013 წლის 5 იანვარს, დღის 12 საათზე შპს „L.M.Y.“-ს ადმინისტრაციულ შენობაში (ქ. თბილისი, ვახტანგ ნინუას ქუჩა №3) გაიმართება პლასტმასის ბოთლების გადასამუშავებელი საწარმოს გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის საჯარო გამოხატვა. დაგეგმილი საქმიანობის მიზანია, წარჩენების გადასამუშავებით მიიღოს პროდუქცია ხელახალი წარმოებისთვის. საწარმოს საქმიანობის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში ხელმისაწვდომია შემდეგ მისამართებზე: ● საქართველოს გარემოს დაცვის სამინისტრო (ლიცენზიებისა და ნებართვების დეპარტამენტი), ქ. თბილისი, გულუას ქ. 6. ● საწარმოს ადმინისტრაციული შენობა, თბილისი, ვახტანგ ნინუას ქუჩა №3. ● ქ. თბილისი, აბო-თბილელის ქ. №12. საზოგადოების წარმომადგენლებს გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის შესახებ საკუთარი მოსაზრებების და კომენტარების გამოგზავნა შესაძლებელია მისამართზე: ქ. თბილისი, ვახტანგ ნინუას ქუჩა №3. საკონტაქტო პირები: ვაჟა ბარბაქაძე, ტელ: 599 99 70 87; 269 01 69. გენადი უბირია, ტელ: 579 02 01 10; 298 31 86. მოსაზრებების და კომენტარების წარმოდგენის ვადაა 2012 წლის 31 დეკემბრის დღის 12 საათამდე. შპს „L.M.Y.“-ს დირექტორი 3. ბარბაქაძე

ღაიჯისტი

ლეონარდოს გოლო ნახატი?

მრავალი წლის მანძილზე მარია მაგდალინელისა და ორი ძის გამოსახულებიანი ფერწერული ნახატი შოტლანდიელი ექიმების მაკლარენების მორიდებული ფერმის სახლის ერთ-ერთ კედელზე ეკიდება. ახლა კი ექსპერტები ვარაუდობენ, რომ ამ ტილოს ავტორია... გენიალური ლეონარდო და ვინჩი. თუ მისი ავტორობა დადასტურდება, ნახატი სულ მცირე 100 მილიონი გირვანქა სტერლინგი ეღირება!

ნახატი მაკლარენების ოჯახის საკუთრება გასული საუკუნის 60-იან წლებში გახდა - ერთ-ერთმა პაციენტმა იგი წარმატებული მკურნალობისთვის მაკლარენების ნიშნად უსახსოვრა. ახლახან კი ფიონა მაკლარენს ფული დასჭირდა და მან ტილოს გაყიდვა გადაწყვიტა.

- სურათში რამდენიმე ათასი გირვანქა სტერლინგის აღებას ვფიქრობდი, - თვალაჯრემლებული ეუბნებოდა ჟურნალისტებს გაოცებული ფიონა. - სურათის ავტორის ვინაობა ჩემთვის, რა თქმა უნდა უცნობი იყო! როცა რამდენიმე წლის წინათ სახლში რემონტი გავაკეთეთ, სამშენებლო მტვრისგან ნახატი დაფარვა არავის უფიქრია!

აუქციონების ცნობილი სახლის „სოთბის“ სპეციალისტების აზრით, ამარიამ მაგდალინელი ორ ძესთან ერთად „ლეონარდო და ვინჩი“ საფრანგეთში, ცხოვრების მინურულს დახატა. გამოცხადებული არ არის, რომ ეს ლეონარდოს სულაც ბოლო მხატვრული ტილო იყოს...

კრიზისის შემოსავალი

ბოლო წლის განმავლობაში მსოფლიოში მილიარდერთა რიცხვი თითქმის 10 პროცენტით გაიზარდა და 2160 კაცი შეადგინა, ხოლო მათმა ქონებამ 14 პროცენტით „იზარტყა“ და 6,2 ტრილიონი დოლარს მიაღწია.

ორგანიზაციის wealth-x-ის ცნობით, ყველაზე მეტი მილიარდერი - 480 კაცი - ამერიკის შეერთებულ შტატებშია.

- თავიანთი ისედაც უზარმაზარი ქონების გარდა მილიარდერებმა საფინანსო ბაზრებზე შეძლეს, - აცხადებენ ეკონომიკურ კვლევათა ექსპერტები. - ამას სხვა ახსნა არც შეიძლება ჰქონდეს, რადგან ამ ხნის მანძილზე არც წარმოების, არც მოხმარების ზრდა, რომლითაც ამ ზრდის ახსნა იქნებოდა შესაძლებელი, არ ყოფილა.

ამასთან, ალანინშავია, რომ ევროპაშიც და ამერიკის შეერთებულ შტატებშიც ამჟამად მილიარდერთა მხარდაჭერის პოლიტიკა ტარდება. ეკონომიკის სტიმულირების მოტივით სახელმწიფოები უზარმაზარ თანხებს აბანდებს ფინანსურ კორპორაციებში, იქიდან სახსრების სოლიდური ნაწილი კი ამ კორპორაციების მფლობელთა ანგარიშებზე იღებება.

ჯანმრთელობის პილიკაბი

დანიშიში ბირველი ველომაგისტრალი გაიყვანეს, რომელმაც დედაქალაქი და 22 კილომეტრის მოშორებით მდებარე ქალაქი-თანამგზავრი ერთმანეთს დააკავშირა.

ანეკდოტები

მისწო სიდედრი ესტუმრა. ნასადილევს დედა-შვილი სამზარეულოში დარჩნენ საჭიროაო, დაბოღმილი მისო კი ტელევიზორს უყურებს. - მამი, მე როგორ გაჩნდი? - ეკითხება მას პატარა შვილი. - წერომ მოგიყვანა, შვილო. - შენ როგორ გაჩნდი? - მეც წერომ მომიყვანა. - დედაც? - ჰო, დედაც. - ბებიაც? - ოო, არა, შვილო, ბებიას-შენი ეშმაკმა მოიყვანა...

ბანუსაზღვრული ასაკის ქალად მხოლოდ განსაზღვრულ ასაკამდე შეიძლება დარჩე. * * * სხედან მოხუცი ქალები ძელკამზე. ბასობენ, ათას რამეს ყვებიან და იხსენებენ. - გახსოვს, - ამბობს ერთი, - როგორი ახალგაზრდები და ლამაზები ვიყავით, განსაკუთრებით მე, და ახლა რა მოხუცები და უშნოები ვართ, განსაკუთრებით - შენ? * * * სიყვარული მეგობრობისგან იმით განსხვავდება, რომ ამ უკანასკნელს ვარგისიანობის ბოლო ვადა არა აქვს. * * * სინდისი ბევრს ბრმა ნაწლავით აქვს ამოჭრილი.

ველოგზატკეცილი კოპენჰაგენი-ალბერტსლუნდი პირველია იმ 26 მსგავსი „ჰაივეიდან“, რომელთა მთლიანი სიგრძე 300 კილომეტრზე მეტი იქნება. ამით დედაქალაქისა და გარეუბნის საველოსიპედო ბილიკების სიგრძე 30 პროცენტით მოიმატებს, რაც დამატებით 15 ათასი ველოსიპედის გამტარუნარიანობას გულისხმობს.

კოპენჰაგენის მერიის გათვლებით, აღნიშნული ლონისძიება სახელმწიფო ბიუჯეტს ჯანდაცვის მუხლით წელიწადში 300 მილიონი კრონის დაზოგვის შესაძლებლობას მისცემს, ჰაერში კი ამავე დროს ნახშირორჟანგის გამოფრქვევა შეიძლება ათასი ტონით შემცირდება!

სიოსივის საურთხა

მედიკოსებმა დაადგინეს, რომ ქალებისთვის 40 წლის ასაკის შემდეგ მშობიარობა საშიშროსნოს კიბოს განვითარების საფრთხეს 44 პროცენტით ამცირებს.

მასშტაბური გამოკვლევების შედეგად დადგინდა, რომ 30 წლის ასაკის შემდეგ დაავადების საფრთხე ყოველ ხუთ წელიწადში 13 პროცენტით მცირდება, დიდ ბრიტანეთში კი საშვილოსნოს სიმსივნის დიაგნოზს წელიწადში 6400 ქალს უსვამენ, ალსანიშნავია, რომ რუსეთში ეს მაჩვენებელი ყოველ 100 ათას ქალზე 13 შემთხვევას შეადგენს.

დილის სიხვევა

დილაობით ბევრს ადგომა ძალიან უჭირს. როგორ შეიძლება ამ დროს საკუთარი თავის დახმარება?

● როგორც გაილვიტებო, ლოგინში მაგრად გაიზომოვო, ამ დროს ხერხემალი აზნიქ-ჩაზნიქეთ;

● ლოგინიდან წამოდგომის შემდეგ ცხელი შხაპი მიიღეთ, მერე რამდენიმე წამით მაინც ცივზე გადართეთ. ძლიერი ჭავლი კისერსა და მხრებზე მიუშვით, შემდეგ კვლავ ცხელი წყალი გადაივლეთ, რის შემდეგ კვლავ ცივზე გადართეთ. მთელი პროცედურა 4-5 წუთის მანძილზე რამდენჯერმე გაიმეორეთ.

● კარგი იქნება, თუ რამდენიმე ვარჯიშსაც გააკეთებთ: რამდენჯერმე მაქსიმალურად მოლუნეთ კისერი, თავი ატრიალეთ, ტანის ზედა და ქვედა ნაწილები წრიულად ამოძრავეთ, მოძრაობა კი ტანის ზედა ნაწილით დაინყოთ და ქვემოთ „ჩამოხვიდეთ“.

ჩვენი პრესდაიჯისტი

გაქმნა გზისგადაკვეთა

„ივანიშვილი თუ თავისი ჯიბიდან დაიწყებს პენსიის დაბრუნებას, შეცდომა იქნება“

მიანინა პროფესორ ლადო პაპავას, იგი სააკაშვილის მხრიდან რევანშის მცდელობას არ გამოირიცხავს. ექსპერტი დარწმუნებულია, რომ სააკაშვილი რევანშისთვის ნაბიჯებს უკვე დღეს დგამს.

- დღეს არის მთელი რიგი საკითხები, რომლებსაც შეიძლება ბიუჯეტი არ ეყოს. ივანიშვილი თუ თავისი ჯიბიდან დაიწყებს პენსიის დაბრუნებას და მე მგონია, რომ ამას არ იზამს, ეს იქნება შეცდომა, იმიტომ, რომ მისი ფული არაფერს ეყოფა.

„ახალი თაობა“

2013 წელს პენსია 150 ლარის ფარგლებში იქნება

ახალმა მთავრობამ 2013 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტი 8,730 მილიარდ ლარამდე გაზარდა. საზოგადოების ყველაზე დიდი ინტერესი პენსიის ზრდისკენაა მიმართული. ჩვენი ინფორმაციით, გაისად პენსია 150 ლარის ფარგლებში იქნება.

„რაზონანსი“

ბაჩო ახალაიას დაიჭირა?

ბაჩო ახალაია საქართველოში დაბრუნდა. ბიძინა ივანიშვილის ხელისუფლება დიდი გამოცდის წინაშე დგას. აი, რას ამბობს საქართველოს მთავარი პროკურორი არჩილ კვიციანი: - ამ კაცის წინააღმდეგ, ჯერჯერობით, არანაირი სამართლებრივი დევნა დაწყებული არ არის და თუ გვექნება შესაბამისი მტკიცებულებები და ფაქტები, ჩვენ ბაჩო ახალაიას მიმართ სამართალწარმოებას დაგვიწყებთ... პრესით, ტელევიზიით გაკეთებული განცხადებები არ არის იმის საფუძველი, რომ დავინწყოთ გამოძიება, ხოლო გამოძიების დაწყების შემდეგ საჭიროა, მოვიპოვოთ კონკრეტული ინდივიდუალური მტკიცებულებები.

„ალია“

იყიდა გინა სასწრაფოდ!

ძალადის ცენტრში, ოპერის უკან, თაბუკაშვილის 32-ში სასწრაფოდ და ძალიან იაფად იყიდება 4-ოთხნობიანი, 100 კმ/ს. მაღალჭერიანი ბინა, დაშენების პერსპექტივით. საწყისი ფასი 70 ათასი დოლარი. დაბრუნება - 247-57-79.

რეკლამა გ. ახვლედიანის ქ. №19. „საქართველოს რესპუბლიკაში“ 299-62-77; 599 32-85-76.

კადრი

Advertisement for Sakartvelos Respublika magazine, including contact information, subscription rates, and a barcode.